

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje
20 pesų metams; 12 pesų pusmečiui.
UŽSIENIŲ kitur 30 argentinų pesų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veikt. RAŠTUS ir prenumera-
tas siūsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIŠKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 3259

Nr. 890. BS. AIRES, KETVIRTADENIS, GRUODIS - DICIEMBRE 1 D., 1949 M. METAI (AÑO) XXI

INDUSTRIALIZACIJA E INMIGRACIJA

La II Guerra Mundial ha dado un notable impulso a la industrialización de nuestro país. Al contrario de lo que lo había sucedido después del año 1918, al término del último conflicto la industria nacional siguió trabajando intensivamente y se trazaron ambiciosos planes para su consolidación definitiva y expansión ulterior.

No cabe duda de que el aprovechamiento íntegro de la riqueza del país y la industrialización local de materias primas que se producen en el país hasta el límite de las posibilidades, constituye un factor de gran importancia en la elevación del nivel de vida de la población. Además, la Nación industrialmente, estará a salvo de emergencias que pudieran sobrevenir en el caso de nuevos conflictos bélicos en el exterior, con el consiguiente aislamiento de las fuentes de abastecimiento extranjeras.

Para que una industria pueda consolidarse y desarrollarse, ha de contar, entre otros factores esenciales, con mercados permanentes que puedan absorber su producción, y con la mano de obra especializada.

El mercado interno es, y seguirá siendo por un tiempo considerable, el principal consumidor de los productos de la industria nacional. Es por lo tanto evidente que el desarrollo de nuestra industria está en proporción directa con el crecimiento de la población del país: Más aún, se puede asegurar que el establecimiento de nuevas poblaciones en zonas de la República donde existen condiciones favorables para la iniciación de nuevas actividades industriales, tendrá efectos sumamente favorables sobre la economía nacional en general, puesto que abrirá nuevas fuentes de abastecimiento y trabajo y propulsará toda clase de empresas e iniciativas.

La historia de los países americanos ofrece numerosos ejemplos de la decisiva influencia que los aportes inmigratorios han tenido sobre su desarrollo industrial. El caso más notable será, seguramente, el de los EE. UU. del Norte, donde la época del mayor crecimiento industrial ha coincidido con la de la corriente migratoria más intensa. Una sensible superpoblación y existencia de gobiernos de fuerza que restringían las libertades individuales e iniciativa privada en muchos países de Europa, inducían a los habitantes emigrar al Nuevo Continente, donde, al amparo de la libertad y justicia, pudieran trabajar y forjarse un porvenir más promisorio. En esta forma, con el aporte del esfuerzo de millones de europeos que anualmente llegaban a las costas de los EE. UU., surgían nuevas ciudades, crecían industrias y el país se iba convirtiendo en una potencia mundial de primera magnitud.

Cabe mencionar que aún ahora los EE. UU. de Norte no desechan la posibilidad de recibir nuevos aportes inmigratorios que aumenten su potencial humano. En este sentido, podría destacarse el proyecto, que actualmente se está llevando a cabo, de admisión de varios centenares de miles de personas desplazadas de Europa.

Por otra parte, Canadá, Australia y algunos otros países también están facilitando la inmigración, en amplia escala, de contingentes de personas desplazadas de origen europeo, con

Vystosi Smarki Kova Tarp Tito ir Kominformo

Penkioliktojo Tautinio Taikos Kongreso dalyviai Paryžiuje, lapkričio 7-10 d. d., 1949 m., už vieną Europą laisvame pasaulyje. Pirmutinė iš kairės — Dr. J. Navakienė-Deveikė, „Argentinos Lietuvių Balsas“ įgaliota korespondentė Europoje. Antras — kroatų veikėjas Radovanovič. Trečias — prancūzas Plakve, autorius memorandumo tremtinių klausimu. Mūsų atstovė šiame Kongrese iškelė reikalą pasirūpinti lietuviams mokslininkais ir dėl nesveikatos negalinčiais iš Europos emigruoti inteligentais. (De France nuotrauka).

Grinius ir VLIKo Nariai Kongrese

PAGIRTINI AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO DARBAI

Šiaurinės Amerikos Lietuvių Sąjūdos bendro darbo kvotimus kovoje už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Visų Amerikos lietuvių partijų ir srovių Bendras Kongresas (išskiriant okupacijos agentus) paskelbė praejusių metų „New Yorker“ viešbučio salėje New York'e lapkričio 4, 5 ir 6 d. d., 1949.

Visi JAV dienraščiai gražiai atsiliepė apie Lietuvos išeivių pastangas atgauti laisvę Lietuvai. Kongreso nutarimai tapo išgirsti Vašingtone ir Lake Success UN organizacijoje.

Kongreso Garbės Prezidiume buvo buv. Lietuvos Respublikos prezidentas Dr. Kazys Grinius, Lietuvos Nepriklausomybės Deklaracijos pasirašytojas Prof. Mykolas Biržiška, VLIKo nariai: Kipras Bielinis, Juozas Audėnas, Bronius Nemickas ir Pranas Vainauskas, Lietuvos diplomatojus šefas min. St. Lozoraitis, min. Povilas Žadeikis ir Latvijos bei Estijos diplomatiniai atstovai iš Vašingtono.

Lietuvių Kongresą sveikino New York'o mayoras gen. William O'Dwyer, JAV parlamento narys Daniel J. Flood, Yale universiteto profesorius Raphael Lemkin, „genocido“ termino nukalėjas ir tarptautinių veiksnių prieš tautų žudymą aktyvistas. Apie mūsų tautos potencialo išaiškinimą darė pranešimą prof. Kazys Pakstas. Taipgi kalbėjo visų srovių atstovai ir bendrai žymūs politikai ir mokslininkai.

To pat viešbučio didžiojoje sokių salėje 4. XI. 49 įvyko tūkstantinės atstovų minios susipažinimo vakaras ir šokiai, ant rytojaus — banketas, o 6. XI. 49 įvyko lietuvių muzikos ir literatūros vakaras, kurio programa išpildė Metropolitan operos solistė Ona Katkauskaitė-Kaskas, Lietuvos operos dainininkas Stasys Baranauskas, P. Sako vedamas Brooklyn'o liet. parapijos choras, poetas Bernardas Brazdžionis, rašytojai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis bei aktorius Henrikas Kačinskis.

Kongresą pasiekė sveikinimai iš viso laisvojo lietuviško pasaulio.

rezultatus ampliamente satisfactorios.

Es de esperar, por lo tanto, que la República Argentina, tan favorable a la cuestión de inmigratorio de origen español e italiano, asimismo haga uso de la posibilidad que actualmente existe de aumentar la población del país con contingentes de procedencia báltica, desplazados de sus países de origen, beneficiándose así al igual de otras naciones que ya aprovechan integralmente esta posibilidad.

Amerikos lietuvių organizacijos ir pavieniai amensų sudėjo žymią sumą aukų vedimui kovos už Lietuvos laisvę ir okupantų replių.

Greit pasišūsi platesni Kongreso darbų aprašyma.

„A. L. B.“ Koresp.

BRAZILIJA SUSEKUSI PLATŲ KOMUNISTŲ PLANŲ

Brazilijos policija skelbia, kad Pietų Amerikos komunistai atsisakė nuo savo vardo, o veikia „demokratų“ vardu. Naujam judėjimui vadovauja buvęs Brazilijos senatorius Luis Carlos Prestes. Brazilija, Argentina ir Chile sudaro centralinį naujo judėjimo branduolį.

Pietų Amerikos darbininkai nesidavi komunistui, kadangi kas kart daugiau žinių gauna, kaip jau ketvirtas dešimtmetis vargsta naujoji karta, kuri prisilėgė Rusijos darbininkai. Prestes pasilėpęs „tūlo Pietų Amerikos vėjo“ duoda savo padėjėjams instrukcijas vengti komunistų vardo, o organizuoti mases „nepartiniais, demokratiniiais pagrindais“.

Komunistiniai laikraščiai taipgi nesivadina komunistiniais, kaip ir jų kuriamos organizacijos. Iki šiol komunistų bijojo tik tų šalių darbininkai, kuriuose rusai pašeimininkavo. Bet dabar komunistų iškraipytą programą skaitoma nusidėjusiais net Lotynų Amerikos šalyse. Tamsių masių pastogavimui jie griebsi kitokių meskerių.

BRAZILIJA DEPORTUOJA 101 JAPONŲ

Lapkričio 21, 1949 Vyriausias Brazilijos Tribunolas atsisakė suteikti „habeas corpus“ teisę (teisę išeiti laisvę pagal uštatą) 101 japonui. Tie japonai tapo sumiti Tupán ir Oswaldo Cruz miesteliuose, Sao Paulo valstybėje, kaip „Shindo Remei“ fanatikos japonų organizacijos nariai, pasizymėję sumušimu savo tautiečių, daleidusių mintį, kad Japonija pralose antrajame pasauliniame kare.

Tie fanatikai deportuojami Japonijon, kad savo akimis persitikrintų, jogei Hitlerio ir Musolino taktikinė Japonija tikrai pralose karą.

— BRAZILIJA nutarė pirkti 22 petroleo gabenimui laivus. Juos parduoda švedija už 12 milijonų dolerių.

PIKNIKAS IR ASADO VISIEMS SUSIVIENIJIME 11. XII. 49,

sekmadienį, Av. Gral. José de San Martín 2515, Lanus Oeste, 4 de Junio. Bilietus pietums gaukite iš anksto. Visa kolonija kviečiama dalyvauti, kad paremti seniausią savišalpinę organizaciją, statančią naujus rūmus kolonijai. Rengėjai.

QUILMES PARKE „EL FARO“ SUSIVIENIJIMO PIKNIKAS

18. XII. 49, sekmadienį. Visi skyriai atvyksta organizuoti nuo pat ryto, Patogus privažiavimas ir autams pasilikimas. La Platos bangos čia pat. Antras šiemetinis S. L. Arg. piknikas Quilmes žada būti labai skaitingas, nes laukiami atvykstant ir berniukai. Rengėjai.

PUIKUS DR. K. GRINIUS PALYGINIMAS

Jau minėjome Dr. Kazio Grinius atsisaukiamą Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso reikalui. Jo pareiktos mintys daug prisidėjo prie kongreso pasisekimo.

Išidmetini šie Dr. K. Grinius atsisaukimo žodžiai:

Kaip 1906 metais gruodžio mėn. pradžioje senojame Lietuvos sostinėje susirinko virš 2000 delegatų iš visos Lietuvos ir Didįjį Vilniaus Seimą, pasiryžo prieš kovoti su carinės Rusijos priespauda, padarė svarbių nutarimų ir juos paskleidė Lietuvoje bei sužadino visą Lietuvos Tautą drąsiai žengti savosios laisvės kovos keliu, taip ir šis Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas suburs visus laisvę mylinčius lietuvius kovoti prieš baisių rytų bolshevizmą ir tars svarų žodį dar galutinai nežilfūtuotai demokratinei pasaulio krasivui visuomenė. Bolshevizmas žlugs savo vidaus netvarkoje ir užsienio persekiojamas.

TRYŠ DIDIEJI SUSITIKO PARYŽIUJE

Anglijos užsienio reikalų ministras Ernest Bevin, Prancūzijos u. r. min. Robert Schuman ir JAV u. r. min. Dean Acheson, einantį jų nutarimu Vašingtone, perėitį savaitę susitiko Paryžiuje.

Tryjų didžiųjų pastarimas turi pasaulines reikšmes. Pavergtos tautos tikisi, kad greit prisitars laisvės valanda svetimą okupaciją kenčiančioms tautoms.

— PARYŽIUJE 3. XI. 49 mirė garus rusų filosofas, Grigorij Gordiejev, gyvenęs Prancūzijoje nuo 1922 m. Maskvoje 1910 m. jis buvo įsteigęs „Dvasinei individualiui asmens kultūrai tobulinti Institutą“.

— BERLYNO dienraštis „Telegraf“, anglų kontroliuojamas, praneša, kad rusai savo zonoje suėmė 4 savo karininkus, pas kuriuos rado pluoštus atsėinkimų prieš Stalino diktatūrą. Suimtųjų gyvenimo valandos buvo trumpos.

— ARGENTINOS škininkai reikalauja, kad šiemet jiems būtų mokama po 25 centavus už litrą pieno, o sekandais metais prašo kad valdžia pieno kainą pakeltų pagal pragyvenymo kilimą.

15-SIS TAIKOS KONGRESAS PARYŽIUJE

(Oro pastu „A. L. Balsui“)

Komunistai savo kadry patikrinimui ir kitų klaidinimui surado naują kovos ir propagandos priemonę — Taikos Kongresą.

Vienas tokių tarptautinių kongresų buvo susauktas šiais metais Paryžiuje. Prancūzai, nenorėdami jam teikti Taikos kongreso vardą, nuo tos salės kur posėdžiavo, vadino Pleyel salės kongresu.

Jo neigiamai įtakai atsverti lapkričio 7-10 dienomis, 1949, Paryžiuje posėdžiavo 15-sis tautinis Taikos Kongresas.

Tarp kelių darbo komisijų, mums pati įdomiausia buvo Europos klausimų komisija, kuriai buvo patiekta pranešimo, apie D. P. ir koncentracijos stovyklas, tekstas. Jo autorius p. Sennac, vienas didžiųjų kovotojų už tautų laisvę apsisprendimą ir vienas svarbiųjų kovotojų su rusų imperalizmo šalininkais, suruošęs šimtus paskaitų, ypač tarp komunistų. Jo brošiūra apie tai kaip didysis Prancūzijos komunistų vadas Moris Torez vokiečių — prancūzų karo metu dzertryavo į Rusiją, buvo išpirkta šimtais tūkstančių egzempliorių.

Atsižvelgiant į tai, kad tai buvo tautinis, o ne tarptautinis kongresas, didžiausias susidomėjimas buvo koncentracinių stovyklų problema, nes daugelis prancūzų kalėjo pas vokiečius ir dar daug buvusių karo belaisvių negrįžo iš Rusijos.

Autorius savo pranešime kalbėdamas apie D. P., puolė ne tik tuos, dėl kurių žiaurumų milijonai žmonių išsizadėjo tėvų žemės ir bėga veik nuogi savo gyvybę gelbėdami, bet nepagalėjo ir tų, kurie užmiršo kaip reikiant padėti nelaimingiesiems, prikašidomams, kad laivuose buvo vietos pajėgiamis dirbti, bet jos trūko jų žmonoms ir vaikams. Arba kas dar pikčiau, nuvokus į vietą, žmonos bus atskiriamos nuo vyrų. D. P. problemos sprendimas, kaip geros darbo jėgos pasirinkimas yra priešingas žmogaus Teisių deklaracijai, pagal kurią, kiekvienas persekiojamas turi teisę išeikti prieglobstį kitose valstybėse.

Pats pranešimas nebuvo skaitomas, bet tik aiškinamas. Po to dar kalbėjo pats autorius. Didelio kalbėtojo užsidomėjimą kalbėjo taip, tarytum, jo lipomis prabilo ir žmonijos sąžinė ir daugelio nekaltų milijonų kancija.

„Delsimo metas jau praėjo, lygiai tas pats ir su ideologinių kovų obalstais. Bolševikai sukūrė jau tautinę valstybę ir po komunizmo priedanga žmogaus apie du šimtus milijonų žmonių okupuotose kraštuose, turėdami vieną tikslą, kuo daugiausiai naujų žemių užimti, tautų niokoti ir plėsti“.

Prancūzams klausytojams gal didžiausio įspūdžio padarė jo žvilgnis į ateitį, kas link Prancūzijos, kurį gal būtų galima taip išreikšti —

— Kol mes čia tariamės, kalbamės, tenai ruošiamasi mus užgrobti, kaip galima labiau mus apieplėsti, o mūsų patriotus lygiai kaip ir iš kitų tautų deportuoti į Sibirą.

Man, kaip „Argentinos Lietuvių Balsas“ korespondentui, pakviestai į 4 kongresą, kaip delegatui, (asmens titulu), buvo galima kalbėti. Tuo pasinaudodama, išskeldama D. P. mokslininkų ir šiaip intelektualų problema, nes daugelis jų dėl amžiaus ar defektingos sveikatos negali vykti kaip fizine darbo jėga. Bet jie galėtų būti labai naudingi, jei galėtų būti sugrupuoti šalia didelių kultūros centrų, kur bibliotekose, archyvuose galėtų tęsti savo mokslo darbus. Šiandien, kai Rytų Europa ir jos problemos yra viso pasaulio dėmesio centru, tų problemų geriausi žinovai negali nuo dešimties metų, dėl karo ir kitų jų tautas istikusių nelaimių, dirbti.

Šiam pasiūlymui komisija vienbalsiai pritarė.

Bet nuo pasiūlymo iki realizavimo, jeigu dėl kito nesirūpinama, yra labai toli. Nuo mūsų akcijos, priklausio šio klausimo greitesnis išsprendimas.

Dr. J. Navakienė-Deveikė.
Paris, 1949.

PREKYBA TARP ARGENTINOS IR VOKIETIJOS

Argentinos vyriausybė jau 1948 metais pasirašė sutartį su Vokietija, bet tik 15. XI. 49 ji pradėta vykinti.

Argentina perka iš Vokietijos chemikalų, elektros reikmenų, mašinų, geležies ir plieno išdirbinių, o Vokietijai parduoda odų, riebalų, linų sėmenų ir t. t. už 64 milijonus dolerių.

KOMUNISTŲ INTERNACIONALAS SKELBIA KARĄ TITUI

Lapkričio pabaigoje Vengrijoje posėdžiavo rumunų, vengrų, belgų, lenkų, čekoslovakų, italų, prancūzų ir rusų komunistų vadai. Italus atstovavo Palmiro Togliatti, prancūzus — Jacques Duclos.

Nutarta, taikos skelbimo pridedant, persiorganizuoti į nepartinę „demokratinę“ organizaciją, kad pritraukti daugiau darbininkų supo-
nėjusiu kominforman, kurio vadai darbininkams sako, nežūrėkite, ką mes darome, bet darykite tai, ką liepiame. Taip elgiasi visi didelių idėjų fuseriai.

Nutarta parinkti rumunų, vengrų ir bulgarų, kalbančių serbiškai ir kroatiskai ir „infiltuoti“ juos Jugoslavijon, kad iš vidaus sprogdintų Maszkvos pastatytą Tito sostą. Sabotažu ir atentatais kominformas tikisi su naikinti Tito galybę.

Jugoslavijos komunistai eina su Tito. Jie netveria naujo internacionalo, bet nori būti lygiataisiais socialistinių šalių šeimoje.

PROPAGANDA PRIEŠ TITĄ CEKŲ AMBASADOS VOKUOSE

Belgrado pašto administracija suėmė, kad čekoslovakijos ambasados Jugoslavijai vokuose sluntinėjama propagandiniai cirkularai prieš Tito vyriausybę.

Komunistinis maršalas Tito vadinamas Vašingtone pastumdėiu, kalbama apie Jugoslavijos darbininkų menamus slaptus priesvaldiškus susirinkimus ir tvirtinama, kad rusai nuvers Titą.

JUGOSLAVIJOS DARBININKAI SUSTREIKAVO

Kominformui istikimais Albanijos diplomatai 29. XI. 49 suruošė bankietą Belgrado Majestic viešbuty. Balivotojų tarpe buvo ir „kominforminių“ šalių partų.

Visi Majestic viešbučio darbininkai, jų tarpe 60 padavėjų (mosų), viėjėai ir šlavikai atsisakė dirbti tame bankete, laikydami nusizėmimu patarnaut darbininkų smaugėjams.

— AMERICAN AIRLINES lėktuvo nelaimėje JAV, Texas, 29. XI. 49 žuvo 29 žmonės.

— PARYŽIUJE dvylikos šiaurės Atlanto apsigynimo sutartį pasirašiusių tautų atstovai 20. XI. 49 susitarė dėl bendro Europos gynimo plano.

— ITALIJOJE didėją streikuojančių darbininkų skaičius.

— NIGERIJAI, anglų valdoma kolonija, reikalauja nepriklausomybės.

SUKONFISKUOTAS KOMUNISTŲ DIENRAŠTIS

Einant spaudos taisyklėmis, komunistinis dienraštis „La Hora“ negali spausdintis sostinėje. Jis spausdinamas Buenos Aires provincijoje. Laidoje iš 9. XI. 49 pranešama, kad gabenant sunkvežimiu 30.000 egz. iš provincijos sostinėje, policija juos sukonsfiskavo ir suėmė platintojus, Renondo ir Iglesias.

— ANGLIJOS mokslininkai, po 4 metų bandymų, išrado būdą maisto konservavimui. Vieton skardinų dėžūčių, bus vartojama celulozė.

— IZRAELIO valdžia nutarė įsileisti po 2.000 katalikų maldininkų Jeruzalimian 1950 metais, kurie yra katalikų šventieji metai. Išvykus vienai grupei, kitą savaitę įsileis kitą. Tai daroma dėl kambarių stokos.

— EUROPOS Vaikų Globos Organizacijos lėktuvas, gabenęs 29 žydų nasiačius iš prancūzų Maroko, dėl migių dingo prie Oslo. Sykiu žuvo 4 įgulios nariai ir 2 slaugės.

BOMBOS V-2 GREIT SKRIS AMERIKON

Bolševikų ir nacių mokslininkai tobulina V-2 vokiškų skraidančių bombų gamybą. Kolaborantai girtais, kad milžiniško didumo V-2 bombos nukris iš Vokietijos rusų zonos Bostonan arba New Yorkan per 42 minutes, o Vašingtonan, Cikagoran arba Detroitan per tris ketvirtadalius valandos.

Jeigu tik prasidės karas tarpe rytų ir vakarų, bolševikai su nacių mokslininkų pagalba stengsis pirmiausia išgrauti Amerikos miestus.

Skaitant tokius komnacių pasigyrimus prisiemena lietuviška patalė: Jei kiauė ragus įgytų, visą svietą išbadytų...

— EUROPOS Tarybos nutarimu, gegužės 5 diena kas met bus Europos diena, kurios proga bus iškoma būdų Jungtinių Europos Valstybių sukūrimui.

Visi A. L. Balso prenumeratoriai gaus dovanas vertingomis knygomis

pagal pasirinkimą. Knygų sąrašas telpa trečiame puslapyje. Mokėdami „A. L. Balso“ prenumeratą 1950 metams dabar — nemokamai gausite dovanas knygomis ir puikų kalendorių 1950 metams.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Prenumerata metams: Argentinoj ir visoj Pietu Amerikoj 10 Argent. pesu (1/4 m. \$ 6). Europon ir Siaurės Amerikon 3 doleriai metams. Raštus, pinigus adresuoti sekanti: ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS CASILLA DE CORREO 303, Bs. As. Redakcija ir Administracija Avenida Boedo 737. Tel. 45-4444

MŪŠŲ TAUTOJŲ KAPITONAI IR EILINIAI JŲ VADININKAI

Tuoju po antrojo karo VLIK'as ir kiti vadovaujantieji veiksniai buvo labai priešingi lietuvių tremtinių emigravimui į Amerikos bei kitus tolimesnius žemynus. Vienok dabar didžiama tų vadovų jau randasi JAV, Australijoje ir kit. Dėl susilaikymo emigruoti, daugelis eilinių piliečių nustojo progos patekti į tas šalis, į kurias norėjo, pav., Argentinoj.

Yra žinoma, kad kiekviena Europos tauta laiminga, kuri turi daugiau išvystytą Naująją Pasaulį. „Kai kapitonalai apsidžia laisvės“, rašo „Lietuvis“ 21. IX. 49, taip pinda mas virš straipsnio Bernardo Brazdžiūno žodžius: „Ir aušros, ir aušros nesulauksiu šituo akluo likimo namuos. Taip apibūdina Europoje pasiliekusių tremtinių padėtį ir taip pat eilinio daryko laisvę: „Tie, kurie prieš metus kitus paliko tremtinių stovyklas, šiandien jų nepažinti; taip viskas čia pasikeitė. Nutilo chorai, giesmės, paliso šokėjai, baigėsi kursai, likvidavosi organizacijos. Užsidarė kai kurių komitetų durys ir tremtiniai kai kur neturi ir to, ką suprantame „valsčius virsaičio“ terminu.

Visi dažniau sutiksi per rajoną, su lazdele ar be jos krypuojanti invazija, pamatysit kitokį ligonį. Veidai vis daugiau nutysta ir naujos gilios rankšleis vąža veidus: Ką darys su mumis, kai išsirsins visus sveikuosius? Ar Plinagis ar neplinagis organizavome emigraciją, bet sprukome visi, kur tik galėjome, ir kad tik pirmieji! Bene pirmieji pusdėk skęstantį laivą aplėdė kapitonalai, po jų išlipo laivo karininkai ir baigia išsilipti igulos žmonės, stipresnieji keleiviai. Lieka tik moterys, vaikai, seneliai.“

REDAKTORIUS J. KARDELIS APIE „TROJOS ARKLĮ“ LIETUVOJE

„Nepriklausomas Lietuvos“ redaktorius Jonas Kardielis skelbia savo atsiminimus apie tai, kaip Sovietai patvirtino 1920 metų sutartį, kuria einant Vilniui pripažįstamas Lietuvos sostinė, kaip rugsėjo 19, 1939 tie patys Sovietai okupavo Vilnių, o greit po to Kaune pasirodė Lietuvos ministeris Maskvai dr. L. adas Natkevičius, apie kurio derybas su Sovietų Sąjungos vadžia jau buvo tūlių žinių. „3-ju didžiųjų“ dienraščių („Lietuvos Aidas“, „XX amžiaus ir „Lietuvos žinių“) redaktorius apie tai jau buvo informavęs užsienio reikalų ministeris p. Urbys. Pasirodė dr. Natkui, als tuojau pasistenčiau su juo pasimatyti ir pasikalbėti aktualiais klausimais. As jį radau „Metropolio“ viešbuty. Žinoma, als norėjau gauti visą pasisakymą, bet tuos mano žodžius jis man atsakė savo įprasniuoti atsakymu: — Žmogau! Argi als galu apie tokius reikalus ką nors viešai pasakyti? Žinodamas tą opumą ir dr. Natkaus atsargumą, als vis dėlto bandžiau ką nors tuo tada sensencingu klausimu išspausiti ir tariau: — Na, bent apie Vilnių jau galėtum, nors ir atsargiai, ką pasakyti. Juk als užsienio reikalų ministerio p. Urbis als jau žino, kad reikalas eina pirmyn? Natkevičius buvo labai sujaudintas, susirūpinęs ir neramus.

— Deja, bėduli, čia jau nebe vienas Vilniaus klausimas... — aimanavo susirūpinęs atstovas — Sovietai planuoja bjaurius dalykus. Mūsų valstybės egzistencija kabo ant plauko. Sovietai pasiryžę Lietuvon įvesti „Trojos arklį“... Eina labai rimta kova. Maskvoje turime nepaprastai rimtas derybas. Dar nežinia, kuo jos pasibaigs, — kalbėjo dr. Natkus, kaip jį bėduliškai sutrumpinę vadindavome. Pasitiekėdamas mano diskretškumu, dr. L. Natkevičius, išsėmė iš portfelio žemėlapius ir parodė tas sritis, kurios daugang turėtų atitekti Lietuvai drauge su Vilniui.

— Bet kokiu kaina? — susirūpinęs pasakė Lietuvos įgaliotasis Maskvai ministeris. — Tai tik apie tai rašyti jau nieko nerasyk, ir niekam kol kas neprasiartk, — pakartojo. — Nerašysiu, — als jau prižadėdžiau, — bet rasiu kitą būdą Vilniaus šiniai išreikšti. Jeigu kas tautiečių atsimena, tada „Lietuvos žinios“ buvo įdėtas dr. L. Natkevičiaus, dail. Penčios pieštas, saršas, kuriame min. Natkevičius buvo pavaisduotas su portfelu, ant kurio buvo Vilniaus miesto simbolis. Visi suprato, kad dr. Natkevičius savo „portfelį atsivešė Vilnių“.

Taip, Lietuvos atstovas ir įgaliotasis ministeris Maskvai dr. L. Natkevičius parvešė žinias apie Vilniaus grašinimą Lietuvai. Deja, tos žinios turėjo tragingus palydovus: Sovietų Sąjunga pareikalavo sau įguly Lietuvos teritorijoje. Igulos buvo tas „Trojos arklis“, kurio dėka Sovietų Sąjunga paruošė Lietuvos okupaciją. Dr. L. Natkevičius, plačiai painformavęs Lietuvos vyriausybę, sugrįžo Maskvon. Netrukus buvo ten pašauktas ir Lietuvos užsienio reikalų ministeris p. Urbys, pagaliau ir vis delegacija, kuri tarėsi, derėjojau dėl lietuviskųjų Vilniaus krašto sričių. Deja, apie principinį įguly įsileidimą jau nebuvo kalbos, nes Sovietų Sąjunga to pareikalavo kategoriskai: galima buvo arba tą reikalavimą priimti arba kariuotė. Kadangi su tokiu milšniu Lietuva kariuotėi efektyviai negalėjo, tai teko derėtis tikslai dėl įguly didumo ir dėl bašių skaičiaus bei jų išdėstymo Lietuvos teritorijoje. Buvo išreikalaujta, kad S. Sąjunga Lietuvon įveda 20.000 ginkluotų karių.

Tai ir buvo tas „Trojos arklis“, apie kurį žinias iš Maskvos atvežė min. dr. Ladas Natkevičius, dejas, prieš laiką miręs tremtyje ir su savimi į amžinybę nusinėjęs labai didėlį, labai skaudžios lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei istorijos gabalą. Sveikintinos Pastabos BUVUSIO TREMTINIO Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organe „Tėvyneje“ is Europos į JAV atvykęs tautietis Z. labai sveikl kritikuoja suponėjimus id kad ir „savos“ diktatūros neigiamybės: „Faktas, kai vienoje gimnazijoje mokiniai turėjo pasisakyti kuo užsima tėvai ir kai viena iš gabesnių mokinių pasisakiusi, kad jos tėvas batsiuvys nuraudo, tai mokytoja nerado reikalo šią situaciją nusikaidrinti. Kai kurie mokiniai bijodami draugų pajukos melavo mokytojai ir sakė, kad jų tėvai užsima kuo nors kitu, kas pagal „viešąją opiniją“ jų manymu buvo garbingiau. O pagal „viešąją opiniją“ buvo garbingas tas, kas nieko nedirbo. Kas kaltas buvo dėl tokių nekultūringų pažiūrų? Pirmiausia mes patys, toliau valdantieji sluoksniai. Per paskutinius kelioliką metų, tautininkams valdant, buvo puoselėjamas blizgiantis sągų kultiva. Rezultate mes turėjome visą eilę rengiamų ir vykdytų perversmų. Kiekvienas grandinis svajojo pasidaryti diktatorium. Policija reikia ar nereikia varstė jų duris ir ieškojo priekabių, o kartu ir galimybių „uždirbti“. Mūsų švietimo įstaigos nieko nedarė, kad jaunimui iškiepijus pagarbą ir melę prie darbo, bet auklėjo paprastus baltarankius „ponačius“.

— Kas kaltas buvo dėl tokių nekultūringų pažiūrų? Pirmiausia mes patys, toliau valdantieji sluoksniai. Per paskutinius kelioliką metų, tautininkams valdant, buvo puoselėjamas blizgiantis sągų kultiva. Rezultate mes turėjome visą eilę rengiamų ir vykdytų perversmų. Kiekvienas grandinis svajojo pasidaryti diktatorium. Policija reikia ar nereikia varstė jų duris ir ieškojo priekabių, o kartu ir galimybių „uždirbti“. Mūsų švietimo įstaigos nieko nedarė, kad jaunimui iškiepijus pagarbą ir melę prie darbo, bet auklėjo paprastus baltarankius „ponačius“.

DIKTATŪRIS STALINAS ATĖJO TALKON DIKTATORIUI FRANKUI

Visa Paryžiaus spauda 17. XI. 49 paskelbė sensencingą žinią iš Pragos, bėk ten suminti Ispanijos komunistų vadai, važinėję po Sovietus ir jų įtakokio esančius šalis. Ko nepasiekė įkalinti diktatorius Frankas, tuos savo pastumdūni Gotwaldui įsakė „sutvarkyti“ diktatorių Stalinas. Sovietiniai komunistai esą suėmė šiuos Ispanijos komunistus: Dolores Ibarruri (La Pasionaria), Ispanijos komunistų dievatė. Juan César Vázquez, Ispanijos partizanų štabo viršininkas laikė vokiečių okupacijos Prancūzijoje. Lister, pagarsėjęs kovotojas prieš Franko diktatūrą laikė pilietinio karo Ispanijoje. Francisco Anton, respublikonų kariuomenės komisaras. Luis Fernandez, Tolosos srities komunistų vadas. Ispanijos kompartija tremtyje nei patvirtina, nei užgincina šiuos gandus. Maskvos radio skelbia, bėk Ibarruri išrinkta Tarptautinio Moterų Kongreso prezidiuman Maskvoj. Gall būti. Bet gali sėdēt prezidiumo belaisvės rolėje. Tiek daug jos „abrodėlių“ visame pasaulyje komunistų parduota, kad netaji jau patogų brutališkai ją likviduoti, nors ir su aiškiai pastebėtomis „titzimo“ ar kitos ligos žymėmis...

LIETUVIŲ MUZIEJAUS MINTIS

Dr. K. Grinius jau seniai kelia mintį sudaryti Amerikoje tokią įstaigą, kuri rinkytų ir saugotų lietuvių istorijos, kalbos ir kultūros dokumentus. Prof. Vaclovas Biržiška „N. L.“ skiltyse siūlė toki centrą (ir biblioteką) įsteigti Kanadoje. Dabar gen. V. Nagius-Nagevičius siūlo Amerikoje įsteigti muziejų, kuris apimtų dar ir muziejinę sritį.

VLADAS MOTIEKAITIS, KAUO konservatorijos smuiko profesorius, atvyko į JAV.

INŠ. P. LABANAUSKAS VEIKIA

Inš. P. Labanauskas dėsto elektrofizinėje Marquette Universitate trečius metus. — Lietuvių jis buvo mokykolo karo laivo kapitonas. Tarp 9.000 studentų Marquette Universite yra nemaža ir lietuvių. Perreittas metais inš. Labanauskas skaitė anglų kalba panašias paskaitas apie Lietuvą Cudahy Women's Klube, Knights of Columbus, St. Roberts Society, University Employees Club ir kt. organizacijose; be to, Wisconsin Lietuvos Dienoje Sheboygene ir keletoje lietuviškų parengimų Milwaukee bei Racine.

GEN. POVLAS PLECHAVIČIUS drauge su motina, žmona ir sūnu iš Vokietijos atvyko į JAV. Laikini apsišto inš. P. J. žiūrio namuose, Cleveland, O.

J. BARČIAUSKAS, atvykęs iš tremties, mirė Kanadoje. Liko žmona Treigytė ir dvi dukterys.

LIETUVOS KVOTA PALIKTA PO SENOVEI

JAV vyriausybė pakėitė kai kurių šalių piliečių įsileidimo skaičių. Bendrai, vieton 153.929, dabar sulgę kvotų JAV įsileidžia po 154.206 emigrantus kas met. (Neįskaitoma karo tremtiniai, kurie įsileidžiami dėka JAV prezidento Trumano pasiūlytu ir parlamento priimtu specialiu įstatymu). Nors okupantai dar vis tebesėmininkauja Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, bet jų šalių kvota palikta tokia, kokia buvo toms šalims esant nepriklausomoms, kas reikšia, kad Amerika nepripažįsta Baltijos šalių okupacijos. Lietuvos kvota pasilieka 386, Latvijos 236 ir Estijos 116. Bet kadangi okupantai neįsileidžia žmonių iš jų užimtų šalių, tai tomis kvotomis gali pasinaudoti jose gimę asmenys, gyvenanti Pietų Amerikoje ir kitose laisvose šalyse.

VIKTORIAS PETRAVIČIUS, dailininkas modernistas, neseniai atvykęs iš tremties, apsigyveno Chicagoje. Čia jis gavo vienamė fabrike darbo naktinę pamainę. Rugsėjo pabaigoj grįžtant iš darbo su pirmąja „pede“, pastojų jam kelį negrai ir aplipdė: atėmė 60 dol. ir brangų žiedą.

KOMP. BR. BUDRIONAS, buvęs Vilniaus Filharmonijos choro dirigentas, atvykęs iš Detroit, Mich. vede radio chorą ir sudarė moterų sekstetą.

DAIL. A. RIMKUS gyvena Brazilijoje nuo 1929. Jis yra nutapęs virš 1.000 paveikslų. Dailės darbų parodoje Campinas mieste išstatyta 30 ju kėrinų.

KLEOFAS JURGELIONIS, advokatas, poetas (Kalėdų Kaukė), dabar leidžia ir redaguoja „La Fija“ — informacinių arklį lenkynių savaitraštį „Yurgen's Weekly Letters“, Chicagoje.

Pasaulio Lietuviai

PETRAS KIAULĖNAS L. D. I. GEN. SEKRETORIUS

Lietuvių Dailės Institutas išsitrinko dailininką ir architektą Petrą Kiaulėną savo generaliniu sekretorium.

Petras Kiaulėnas yra tapytojas ir architektas, gimęs 1909 m. Baigęs Kauno Meno Mokyklą ir tais pačiais 1934 m. Lietuvos švietimo Ministerijos buvo paštas į Italiją studijuoti meno. 1936 m. gavo Romos Karališkosios Meno Akademijos licenciją. 1937 m. persikėlė į Paryžių. Čia baigė aukštųjų architektūros ir urbanistikos mokslus, įsigijo diplomuoto architekto teises. Jis yra Ordere des Architectes narys. P. Kiaulėnas Paryžiuje pasižymėjo tapyba, dalyvavo daugelyje meno parodų ir subėjo į kontaktą su žymiais Paryžiaus menininkais.

Petras Kiaulėnas 1948 metais tapo Lietuvių Dailes Instituto nariu ir buvo jo įgaliotinis Amerikoje. 1946 m. atvyko į Čikagą ir įsteigė savo biurą adresu 7253 S. Washenaw Ave., Chicago 29, Ill.

EMIGRACIJA ARGENTINON (BALFO Pranešimas)

Argentinos emigrantų parinkimo komisija, susitarus su Argentinos Gen. Konsulatu Frankfurte, yra nustatiusi taisykles emigruoti į Argentiną. Parinkimas bus daromas iš asmenų, kurie turi „Libre Desembarco“ (leidimą atvykti į Argentiną), arba yra įtraukti į pašadėtų vių sąrašus.

Norint išvykti reikia turėti dokumentų originalus, įrodančius giminytės ryšį „Libre Desembarco“ laikytojo (pav. giminytės ryšiai brolio Vokietijoje su seserim Argentiną privalo būti pagrįsti originaliais gimimo metrikais broli ir seseria). Nuo šio reikalavimo gali būti atleista tik šeimos narių prašymu Argentiną, adresuotu Division de Immigration, išsiaiškinant klausimą per ministeriją Buenos Aires'o ir vėliau duomenis pateikus Argentinos konsului Frankfurte.

Kiekvienas noris emigruoti privalo su savim turėti Libre Desembarco (leidimo atvykti į Argentiną) originalą arba įrodymą, kad jis yra įtrauktas į sąrašą asmenų, kuriems yra numatyta visas išduoti, jei minėti sąrašai nesiranda pas Argentinos konsulatą Frankfurte. Tokiu įrodymu yra laikomas pažymėjimas iš Argentinos konsulo, esančio už Vokietijos teritorijos ribų, kad pas jį konsulą randasi originalus pašadėtų vių sąrašas, kuriame minimi asmenys pavardė yra įtraukta; arba foto kopija tokio vių sąrašo patvirtinta konsulo esančio už Vokietijos ribų su atžymėjimu, kad minėtas konsulas turi minimo sąrašo originalą.

Mažoms šeimoms įvažiuojant teikiama pirmenybė. Gydytojai, architektai, inžinieriai, profesionali, farmaceutai, chemikai ir kitų laisvų profesijų žmonės visai neįsileidžiami. Studentai irgi nepriimami. Darbo įrodymui pakanka turėti IRO profesijos patikrinimo įstaigos išduotą pažymėjimą. Tame pažymėjime įrašytas darbas nebūtinai privalo sutapti su darbu nurodytu vizos pažadėjimo dokumente.

Įvažiuoti gali: viengungiai vyrų iki 37 m. amžiaus, šeimos susidedančios iš vyro (nesenesnio kaip 40 m.), žmonos (amžiaus mažiau 43 m.) ir ne daugiau 3 vaikų; našliai vyrų su ne daugiau kaip 3 vaikais. Kaip šeimos vieneto galva priimami tik d a r b i n k a i vyrų. Netekėjusios moterys, našlės ar išsiskyrusios moterys su ar be vaikų — nepriimamos. Norinčių išvykti registracija ir parinkimas bus vykdomas visoms areajoms Resettlement Center Ludwigsburge.

Turintieji reikalingus dokumentus ir norintieji vykti į Argentiną, turi kreiptis į IRO areajos individualinės emigracijos skyrių (per vietos IRO įkurdinimo skyrių).

Šiais metais BALFO įstaigoje Münchene užsiregistruvusių vykti į Argentiną sąrašas yra pasiūstį į Buenos Aires lietuvių emigraciam komitetui, tačiau iki šiol vizoms leidimai dar nėra gauti. Tie asmenys, kuriems leidimai gauti pagal atskaitvesnius sąrašus, gali jais pasinaudoti, jei atitinka kitas čia atpasakotas sąlygas. BALFas.

PULGIS ANDRIUSIS, rašytojas, praėitį pavasarį iš tremties emigravo į Australiją ir apsigyveno Sidneyje, kur gavo darbo centrinių geležinkelio stoty. Išvykdamas su viena Vokietų knygų leidykla susitarė aprašyti savo pirmuosius išpūdžius Australijoje.

KAZYS OBOLĖNAS, laikraštiniškas, Lietuvoje buvęs keliu laikraščių redaktorius, emigravęs į Angliją, dabar pakviestas redaguoti tenyktį lietuvių laikraštį „Britanijos Lietuvius“. Ligi šiol tai laikraštį redagavo nuo pat jo įsistatymo p. Kaulėnas.

BALTIJOS UNIVERSITETAS, nuo 1946 metų pavasario veikęs Hamburge, o paskui jo priemiestyje Pinneberge, 30. 9. 49 tapo uždarytas. Didžiama profesorių ir studentų persikėlė į JAV.

LIETUVIAI VEBŪAMI STATYTI NAMUS MONGOLAMS

Kompartijos vyr. organas Maskvoje „Pravda“, rugp. 12 d. laidoje praneša, kad Naujoji Vilnia išaugo jau kaip Vilniaus priemiestis. Nuo dviejų metų ten veikia prefabrikuotų namų fabrikas. Statomi namai iš 8 kambarių, su vaikyčia, virtuve ir sandėliu. „šie namai stundiami į Baku, naftos gamybos darbininkams“...

KAPČIAMIESCIO, Veisėjo ir Lazdijų valsčių beveik visi gyventojai lietuviai 1949 metais ištremiti Sibiran, kaip pasipriešinę baudžiauninkiškiems „kolchozams“. Tremiami Sibiran lietuviai vežami gyvulinuose vagonuose. Už „transporto“ rusai paima mokesčių nuo Lietuvos valstiečių, padidindami pyliavas.

Tenka pastebėti, kad šiose srityse gyvena daugiausia mašėmialai ūkininkai, kurių šėmė Nepriklausomos Lietuvos laikais buvo skaitomas pati prasčiausia ir čia daugiausia sėdavo tikrai griukis. Bet ir šie būsinausiai ir vargingiausi Lietuvos ūkininkai nenorėjo būti baudžiauninkais.

GEN. VITKAUSKAS, būdamas Lietuvos kariuomenės vadu atsiskęs pasipriešinti pasiryžusiems okupuoti Lietuvą bolshevikams ir už tatal įgijęs Maskvos pasitikėjimą, dabar nuo lietuviško darbo yra nusalinatas ir laikomas Maskvoje. Matyt, sumažėjo pasitikėjimas ir tuo Lietuvos išdaviku.

JUOZAS BALČIAUSKAS, diplomuotas elektros inžinierius, baigęs gimnaziją šiauliuose, o inžinieriaus diplomą gavęs Paryžiaus universitetė, 19. IX. 49 žuvo auto katastrofoje Vokietijoje. Liko žmona su trimi vaikais. Inš. Balčiauskas su šeima jau turėjo leidimą vykti į JAV.

AUSTRALIJON ATVYKO 109 LIETUVIAI

Laivu M. S. Skaugum 28. 7. 49 is Europos Australijon atvyko šie lietuviai: Anskaičiai Mykolas, Ida, Valteris; Asiukevičius Juozas; Aukštinaitis Stasys ir Agnes; Bartuška Vytautas; Bederis Andrius; Bulvičius Albinas; Buskauskas Ant.; Chmielaukai Leonas ir Malgorzata; Česna Juozas; Deckiai Jurgis, Pelagija, Jurgis, Romualdas; Deglaitis Ev. ir Matilda; Eglinas Vyt.; Gocentienė Emilija, Žigmas ir Juozas; Jonkaitis Vitas, Aleksandra, Irena, Regina, Bomas; Kronas Juozas, Janina; Krutulis Jonas, Antonina, Regina; Luckus Juozas, Filomena, Vidmantas, Valentina, Irena; Musteika Vladas, Adelė, Edita, Algimantas; Narkevicius Petras, Anelė, Birutė, Vytautas; Nekrašius Aleksas, Angelė; Penkauskas Aleksas, Stasė, Nijolė, Zita; Petrikienė Ona, Patrikas Detlafas, Erika, Jeva; Petrusis Mečys; Pikturka Kazys, Stasė, Tadas, Ona; Radzevičius Povilas; Ramanauskas Antanas, Augustė, Edmundas, Arvydas, Narcizas; Roderis Pranas, Petronėlė, Aloizas; Stasiškis Vitonis, Sofija, Narimantas, Giedrė; Strumila Jonas; Seideris Jonas, Natalija, Erika; Tepkaitienė Elena ir Tepkaitė Eila; Vaicaitis Vladas, Olga, Audronė, Romanas; Valuckienė Ona ir Valuckaitė Gema; Valiukas Jurgis, Erika, Antanas, Magnus, Frodus, Ditoris, Jurgonas; Verbyla Bronius, Aldona, Vida; Verbyla Jonas, Verbylienė Marija; Verbyla Jonas; Zdanavičius Kazys, Elena, Elena, Kazys; Dubauskas Julius, Ona ir Stasė.

Viso šiuo laivu atvyko 1700 DP, is kurių 109 lietuviai, daugiausia su šeimomis. Vaikų iki 15 metų lietuvių tarpe yra 40.

AUSTRALIJOJE NUSIZUDE VINCAS JAKIMAVIČIUS

Rugpjūčio mėnesį, 1949 Australijoje nusizudė neseniai iš Europos atvykęs Vincas Jakimavičius. Melbourne didžiausiam nuliūdime liko jo brolis, Sigitas Jakimavičius. A. L.

AMERIKON ATVYKĖ LIETUVIAI TREMTINIAI

Laivu „General Howse“ 23. 4. 49 Bostonan atvyko šie lietuviai tremtiniai:

- Ambrosaitis Juozas, Elena, Rimantas; Bačanskas Jonas, Aleksandra, Jonas, Edmundas, Eimas, Marija; Barševskis Jonas, Sofija; Būdatas George, Ieva, Andrius, Maria, Ana-Alma, Lida; Budronis Vytautas, Alfonso; Burokas Stasys; Butkus Jonas; Česnas Mikalojus, Gerdas, Juratė, Ramualdas — Gediminas; Čiurlis Kazimieras; Fabijonavičius Juozas, Stasė, Romualdas, Vanda; Gedvilas Magdalena; Gližadėlis Jonas, Jonė; Ignatavičius Jonas, Monika; Jakimas Natalija; Jankonas Irena; Jangys Vytautas; Jankauskas Idefonas, Marija, Alodija; Jankauskas Vincas, Ona, Irena; Kalnietis Jonas, Jadvyga, Algirdas; Kazlauskas Antanas, Aleksandra, Elena, Ona, Sofija, Stasė, Jonas, Vytautas, Gediminas; Kirlys Povilas, Julija, Aldona; Klukšta Antanas, Stasė; Krakauskaitė Jadvyga; Krakauskas Idefonas, Elena, Elena; Kraunevičius Marija; Leveckaitė Ona; Lūtkevičius Antanas, Jadvyga; Mackevičius Stasys, Bronė, Milda, Birutė; Masulis Jadvyga, Adelė; Matulevičius Vincas, Juozas, Vytautas, Gediminas; Masrimienė Ona; Miknevičius Julė, Algimantas, Vytautas, Nijolė; Misiūnas Jonas; Narbutas Antanas, Ona, Augustas; Neilas Adolfas, Marija; Norkūnas Stasys, Malvina, Rimutis, Elena; Oertel Jan, Ludvika, Jan, Jozef, Marja; Pacovicius Ipolitas; Pakalniškis Mečislavas; Paliūnas Žigmas; Paukštėlis Jonas, Aldona, Aldona, Algirdas, Vytautas, Birutė; Peckys Vladislavas, Faustina, Irena, Laimutė, Algirdas, Genovaitė; Petkevičūtė Ursulė; Petrauskas Antanas, Adelė, Julija, Viktoras; Petrusis Jonas; Pšybliskis Jonas, Ursula; Pulkauninkas Bronius, Ona, Laimutė, Danguolė; Račiūnas Pranas, Stefanija, Romualdas, Danutė; Radziukynas Pranas, Marija, Marija; Radziwanas Bronislavas; Apolonija, Vytautas; Bakūnas Kazys, Bronė, Ramutis; Baudys Adomas, Eugenija, Eugenija, Rimantas; Budėnas Vilnius, Petras; Šileris Fridrichas, Elzbieta, Alfredas; Šimonaitis Matas, Irena, Laimutė, Romualdas, Regina, Alfonsas; Šimonėlis Jurgis, Antonina, Liudisa; Škerys Juozas, Irena; Skemurinis Jonas; Sklaidaitis Emilija, Elena; Šnarskis Bronius, Regina, Valdotas; Stadininkas Vytautas, Leokadija, Ina; Stankovičius Justinas; Stukas Antanas; Šukalis Donatas, Stefanija, Danguolė; Sukauskas Antanas, Bronė, Žigmantas, Rimaudas, Marija; Šventickas Edmundas; Tamulionis Pranas; Užumėckas Bronius, Emilija, Dalia; Valdeys Jonas; Valačauskas Izidorius; Vanagas Liūdas; Vitkauskas Vytautas, Anelė, Vytautas; Vizbaras Jonas; Zaramkus Emilija; Žilinskis Kazimieras, Marija, Irena; Žukus Motiejus, Teofilė, Laimutė, Raimondas; Žukas Stefanija; Žukas Zosė; Žiloba Vladislavas; Milašius Benediktas, Marija, Marija, Stanislovas, Mikolis, Kazimieras, Jonas, Birutė, Jadvyga, Teresė, Juozas.

Balandžio 26, 1949, laivu „General W. G. Langfitt“ is Vokietijos į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

- Alkevičius Joseph, Konstancija, Aldona; Aukštiskis Steponas; Bagdonas Vincas, Elena, Viktorija, Irena; Barniskis Magdalena; Bartševičius Eugenija, Eugenijus; Bedulskis Petras, Marija, Petras, Jonas; Butkus Simonas, Kazimiera, Adolfa, Ona, Rita; Čiokys Kazys; Darskevičius Vladas, Dominika; Dulks Juozas; Gricevičius Vanda; Gričius Kazys, Juca, Gražina, Algis, Celestina, Marija; Hardvigas Robertas, Elena, Jonas, Ona, Leonardas; Ivanauskas Kazys, Morta, Izolda, Irena; Jacikevičius Balyš, Bronislava; Jakutis Aleksandras; Jociatis Pranas; Jonaitis Antanas, Gražina; Karoblis Vytautas, Antanė, Stanislavas; Kazakevičius Jonas; Kazakevičius Antanas; Klimavičius Petras; Kovalskis Jonas, Sofija, Jonas; Kraunaitis Izidorius, Sofija; Kudušis Pranas, Stefa, Kristina; Kumeta Petras, Petronėlė, Raminta; Kvietkauskas Jonas, Adelė; Macevičius Bronius, Marija, Jovita, Nerimantas; Macikas Zina; Masilionis Povilas; Mildažis Jonas; Oertel Jan, Ludvika, Jan, Jozeph; Paltarokas Jonas, Stanislava, Joana, Aldona; Paulauskas Ona; Penikas Jonas, Marija, Algimantas; Penkiūnas Juozas, Ona, Birutė, Vytautas, Nijolė; Petniūnas Henrikas; Prancūnas Kazys, Kasvera, Anelė, Birutė; Franckevičius Austinas; Balyš Kazys; Razūnas Bronislavas, Emilija, Bronius, Emilija; Raziunevičius Jonas; Ražutis Antanas, Ona, Aleyzas; Rumša Adomas; Senikas Antanas, Danutė; Serepeka Kazimieras; Skorpuckis Bronius; Šniolis Juozas; Stanulis Viktoras, Gražina, Jura; Tamulis Juozas; Taoras Juozas, Bronė, Martynas, Algirdas, Bronius; Urbutis Pranas, Antonina, Būta; Vaicekauskas Juozas; Valeckas Stasys; Varnelavičius Apollinaras, Jadvyga, Edmundas, Donatas; Venys Jonas; Zanaitis Antanas.

LIETUVIŲ tremtinių dailininkų meno kūrinų paroda įvyko New Yorke nuo 20 spalio iki 20 lapkričio, 1949. Spauda apie ją gražiai atsiliepė.

KOMP. K. V. BANAITIS atvyko į JAV is Europos.

Tikėk! Vienatvis valandose knyga liks Tavo ištikimiausiu draugu. Ji Tau visur ir visada supranta kalba kalbės...

LAIMĖSITE, TIKRAI LAIMĖSITE, JEIGU DABAR PAT APSIMOKĖSITE „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO“ PRENUMERATĄ 1950-TIEMS METAMS! KALENDORIŲ IR KNYGŲ GAUS VISI UŽSIMOKĖJĘ PRENUMERATAS PIRMYN.

Putilovo ir Metalo Darbininkai

KRUVINOJO DESPOTIZMO TIRONAI ATŠVENTĖ SUKAKTUVIŲ PUOTĄ

Zemė Valstiečiams, visa valdžia sovietams, šalin karas. — Su šiais melagingais propagandos obalsiais 1917 metais pavyko komunistams sugundyti Rusijos valstiečius ir darbininkus ir nuversti tik šešis mėnesius valdžioje besilaikantią Kerensko vyriausybę. Kronštato jūrininkai ir Putilovo ginklų fabriko darbininkai buvo pirmieji, kurie stėjo komunistų pusėn. Rusijos darbininkas tada dar nemokėjo atskirti melo nuo tiesos, propagandos nuo tikrovės. Leninas, Trockis ir Stalinas tai puikiai suprato ir pašadū nesigalėjo. To laiko Rusijos demokratinių partijų pažadai, kurie galėjo būti įvykdyti ir kurie maždaug atitiko tikrovę, buvo komunistų užkūti ir nustumti. Žmonių masės troško taikos, darbininkai pakenciamų darbo sąlygų, o valstiečiai žemės. Bolševikų pažadai toli pralenkė žmonių troškimus. Bet komunistai išsėdę į valdžios vežimą visai ir nemanė pildyti savo pažadėdžimų. Darbo masės nusivylė.

Nepraėjus nei pusei metų, pirmieji sukilo Kronštato jūrininkai. Tai tie patys, kurie padėjo komunistams įplūti į valdžią. Tūkstančiai Kronštato jūrininkų buvo sušaudyti, juos apšaukiant kapitalizmo tironais ir liaudies priešais. Pitilovo fabriko darbininkai užstodami jūrininkams kaip pat sukilo, bet jų likimas sekė jūrininkų likimą. Juo Rusijos liaudies rodė komunistų didesnę pasipriešinimą, juo žiauriau suklūmavo darbo maldinimai. Buvo įvestas baisus šnipinėjimo ir provokacijų metodas. Dėl liaudies skurdo ir ekonominių nepasisekimų visada buvo surasti „atpirkimo ožiai“ — tai vadovaujantieji komunistinės ūkio sistemos žmonės, kurie prieš tai buvo geri komunistai ir Stalino patikėtiniai. Ne Stalini ir ne komunisto sistemos buvo suversta kaltė, bet žemesniems pareigūnams ta sistema vygdantiems. Jie buvo visada apšaukami sabotажininkais ir be pasigalėjimo šaudomi.

Aiskėjant pačios sistemos beprotiškumą, atsirado pačių komunistų tarpukrypių tai į dešinę, tai į kairę. Iš žymųjų komunistų pirmasis išėdys pakelti galvą Raudonosios Armijos kūrėjas ir jos vadas Trockis. Bet jis savo galvą paspėjo išnešti užsienį, uštat jo pasekėjai, ypač Raudonojoje Armijoje dešimtmiesi tūkstančių buvo iššaudyti. Liko tik trockininkų vardas, kuris Rusijoje visada surisamas su išdaviko, kapitalistų tarno ir liaudies priešo sąvoka.

Toliau sekė visa eilė žymųjų komunistų, kurie savo gyvenimą apmokė trūkumus. Bolševikinėje Rusijoje žmogaus sušaudymas pasidarė paprasta kasdienybe. Šaudomi „mažieji“ bet neaplenkiami ir „didieji“. Visi kas Staliniui pasipriešina, išnyksta iš gyvųjų tarpo. Zinovjevas, Tuchačevskis, Ordžonikidze, Mukevič, Halepski, Orlov, Kamenev, Alksnis, Eidman, Putna, Uborevičius, Iakir, Jagorov — tai vis žymiosios bolševikų figūros, generoliai, arba admiralai, kuriuos Stalinas į kapus nuvarė. Jis švėsdamas šiemet savo septynesdešimt metų sukaktuves, gal drašiai didžiulius, kad jis vienas teko iš tų, kurie vykdė komunisto sistemą Rusijoje. Bet retas kuris iš anų mirė be draugo Stalino žinio. Šitas despotizmas Sovietų Rusijoje jau tęsiasi trisdešimt du metai! Rusų liaudis įstunta ir didžiausią skurdą be rinkimų teisės, be žodžio laisvės pasidarė visiškai apatiška. Visos Rusijos parkraščiais, pradedant nuo Baltijos krantų, Kaukazo ir Azijos, kenčia nepaprastą bolševizmo priespaudą.

Po antrojo pasaulinio karo bolševizmas dar toliau išsiplėtė į Europą ir į Aziją. Visur tais pačiais propagandos metodais, visur su žiauria tiranija. Bet kas iš mūsų dar nėra girdėjęs Maskvos radio ar skaitęs propagandinės literatūros žmonių pergyvenimus Sovietų režimą — nervus sukrečia, kai Maskvos radio klausant, išgirstama žodžiai — „laisvė“, „taika“, „demokratija“. Bet ne jiems Maskva tą gražyblystę ir talko. Ji skiriama tiems, kas komunisto nepažįsta, kas liuzijomis gyvena. Kiekvienas iš sovietų Rusijos ištirkęs nepaprastai nustemba, kai sužino, kad Vakarų Europoje yra žmonių, kurie užstoja bolševizmo tiranijos sistemą.

Mums Lietuviams masėmis bėgusiems nuo bolševizmo ir tiems mūsų broliams ir seserims, kurie tėvynėje tebekenčia priespaudą, visai nesuaprantama, kad ir Lietuvos užsieniuose

(Oro paštu „A. L. Balsui“).

yra, kurie palaiko komunistą. Kiekvienas iš mūsų bėgdamas nuo tiranijos buvome tikras, kad pasaulis pakankamai informuotas. Negalima tiesiog tikėti, kad ir kur nors Argentinoje ar Kanadoje yra lietuviai, kurie tarnauja kruvinai despotijai ir didžiausiam darbo žmonių priešui. Negalima tačiau būtų tikėti, kad jie nori savo tautai ir visai žmonių pradžios.

Stalinas gydo savo į šalį nukrypusius komunistus šaudymais ir kartvėmis, savo agentams tačiau užsieniuose įsako kalbėti apie laisvę ir brolybę. Stalinas jau trisdešimt du metai, kai nemoka darbininkams Rusijoje algų, jei neskaityti tų kelių graščių, už kuriuos duonos teigama nusipirkti, ar per metus taupantis gal del dvejų mėnesių likti. Argi galima rodoti tikėti, kad laisvų kraštų darbininkai norėtų sovietiško „rojaus“.

Bėgant bolševikams iš Lietuvos 1941 m. birželio mėn. pabaigoje, pirmieji prieš juos sukilo darbininkai. Kauno priemiestyje — šančiuose „Metalo“ fabriko darbininkai išsistatė ant Nemuno kranto kulcosvaizdžius, sulaukė visą sovietų armijos diviziją. Raudonieji puolė per Nemuną vaitimis darbininkus, o šie skynė juos iš kulcosvaizdžių ir kai dalis raudonarmiečių išlipo į krantą, visus juos „Metalo“ fabriko darbininkai kuoliais užmėšė. Tuomet Kaunas dar buvo „mekieno“ žemėje. Tai ar reikia geresnio įrodymo, kokie santykiai darbo žmonių su

komunistais, po to kai jie pabuvo krašte vienerius metus!

Galima įsivaizduoti, kas įvyktų Sovietų Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose, jei ten grįžtų Stalino valdžia. Netik Stalino darbininkai ir gabalus sudraskytų, bet įsūtė visus komunistus kuoliais užmėšytų. Stalino įsakymu šiemet buvo atšvesta 32 metų revoliucijos metinės, su negirdėta pompa ir su negirdėtomis iškilimėmis. Kiekviena bakūzė buvo apilpinėta jo portretais, bet tatau vargstančio ir alkanu žmogaus neapykantą komunistui nei kiek nesumažino. Tai žino gerai ir pats Stalinas.

Detmold, 20. XI. 49.

ESTAI IŠKELĖ SOVIETŲ APGAULĘ

Minint Stalino susibūčiuliavimo su Hitleriu dešimtmetį, estai iškėlė šlykščią apgaulę, kurią Sovietai naudojo.

Pasirodo, kad Estijos užs. reik. Ministeriu Selteriu atvykus Maskvon, Talline buvo gauta jo telegrama, kad jis išskrenda atgal. Tą patį vakarą Maskvos radio griebsėi grąšinančio tono ir paskelbė, būk „neįnomos valstybės“ povandeniniai laivai prie Estijos krantų torpedavo ir nuskandino sovietinį garlaivį „Metalist“. Vėliau šį incidentą garsino ir Sovietų komisaras „derybėse“ su estais.

Jau Sovietams įskūrus Estijoje bazes, po poros mėnesių „torpedotas ir nuskandintas“ laivas „Metalist“ laukėsi Estijos uoste...

Pasitarimas su Skaitytojais

VISI DALYVAUKIME VIENINGO DARBO PLANE!

Kiekvienas lietuvis, o ypatingai kiekvienas „Argentinos Lietuvių Balsas“ prenumeratorius turi balso teisę reikšti savo mintis „A. L. Balsas“ skiltyje. Jas kiekviename numeryje ir reikiška skaitlingi mūsų laikraščio bendradarbiai jau trečias dešimtmetis!

Korespondencijos ir lietuvių gyvenimo kronikos sudaro svarbiausią laikraščio medžiagos dalį, iš kurios mus pažįsta visos lietuviškas pasaulis. Specialūs mūsų bendradarbių straipsniai, poezija, dailioji literatūra ir pasaulinių įvykių apžvalgos suteikia mūsų laikraščiu prideramą vietą pasaulinėje lietuvių spaudos šeimoje.

Spauda yra moderniška tribūna, iš kurios autoriai kalba su visuomene. Bendrai, visas laikraščio tekstas padaro patį kolonijos veidą.

Leidykla ir Redakcija nori turėti juo tampa ryšius su visais skaitytojais. Ne vien prenumeratos apsimokėjimas ir materialinė parama sudaro galimybę gyvuoti lietuviškam spausdintam žodžiui. Svarbu, kad kiekvienas skaitytojas bent kelerą kartų į metus, išreikštų savo mintis „Argentinos Lietuvių Balsas“. Juo daugiau patys skaitytojai bendradarbiauja, tuo didesnis lietuviškos gyvenimo darbas atliekamas, tuo nuodugniau išgyvendami mūsų organizacijos ir kultūrinio bei tautinio veikimo uždavinius.

Ne visi gerbiamieji skaitytojai turi progą užėiti Redakcijon ir išdėstyti savo mintis, kuriomis Redakcija pasinaudoja. Yra daugybė gerų „A. L. Balsas“ draugų, kurie gyvena už kelių tūkstančių kilometrų nuo Redakcijos ir jiems nebuvu lemta nei karto matyti, kaip „padaromas“ jų prenumeruojamas „Argentinos Lietuvių Balsas“. Raštai suplančia iš viso pasaulio. Redakcija juos leidžia spausdinti. Spausdintą specialia raidžių renkama mašina, vadinama „Linotip“ surenkamos raidės ir eilutės, iš šių eilučių susidaro ilgos rinkinio juostos — spalitos, iš kurių sudaromi, kitaip sakant „sulaužomi“ puslapiai. Paskui spausdinama ir ekspluduoja. Visuose darbuose reikalingas legalinis apdiramumas, stiekiant vieno tikslo, kad „A. L. Balsas“ visuomet būtų įdomus, visiems skaitytojams malonus ir kad išlaikytų materialiai.

Skaitytojų, bendradarbių ir leidimo bei redagavimo darbu pasivertusių žmonių dėka „A. L. Balsas“ iškovoj prideramą vietą pasaulinėje lietuvių spaudos šeimoje. Joje ir laikykimės, nes bendra tautos tragedija reikalauja didžiausio jėgų įtempimo, jungimo bendron lietuvių šeimon po viso pasaulio platybes išsklaidytų brolių.

Pasitarę su artimiausiais „A. L. Balsas“ skaitytojais ir bendradarbiais spaudos reikmenų pabrangimo reikala, buvome priversti pakelti metinę prenumeratos kainą iki 20 Argentinos pezu. Daugelis reikmenų pakilo trigubai ir net keleropiap, nes kaip anksčiau galėjome nusipirkti už \$ 5 dienos uždarbį, dabar neperkama ir už \$ 20 dieninio uždarbio. O savo laikraščiu, kaip mums ne vienas bendradarbis pasakė, negaila ir savaltes uždarbio metams. Gi \$ 20 prenumerata, vidutiniškai, yra tik vienos dienos uždarbis.

Jeigu paskaičiuosime „A. L. Balsas“ telpamų spaudos ženklų skaičių, tai įsitikinsime, kad jis ir šiandien yra daug pigesnis už kitus laikraščius. Darant šį apskaičiavimą, reikia turėti galvoje pirmiausia tai, kad „Argentinos Lietuvių Balsas“ yra pačių Argentinos lietuvių įkurtas ir jau trečias dešimtmetis pačių Argentinos lietuvių leidžiamas, be jokios pašalinės paramos, kuri galėtų daryti įtaką į jo turinį. Jis tarnauja visiems skaitytojams, t. y. visai visuomenei ir jos organizacijoms. Antra, tarptautinių centrų lietuvių kalba leidžiami organai tiems centrams ir tarnauja. Okupantai ribiai apmoka visus leidinius tautų kalbomis, kurios okupantų pavergtos. Tie leidiniai dalinami už dyką, nes jie tarnauja mūsų tautos pavergėjams. Kaina ten deama tik dėl proformos. Mes gi patys savo darbu ir savo išlaidomis privalome gaivinti laisvą spausdintą žodį savo kalboje. Visuomenė tai puikiai žino ir dėl to galime pasididžiuoti, didį spaudos darbą dirbami.

Šiame pasitarime su skaitytojais norime pabrėžti dar ir tai, kad laiminga toji tauta, kurios sūnus sugeba kovoti. Kartais vienas, kartais du, kartais grupė žmonių atleka tiesiog didelio pasiryžimo reikalaujančius uždavinius. Tuos veikėjus pagerbs ir ateinančios kartos, nes dažnai vienam kitam tenka padaryti keliolikos ar kelių dešimčių veikėjų darbus.

Mieli skaitytojai, pasistenkime, kad „Argentinos Lietuvių Balsas“ skambėtų ne vien La Piatos parkraščiais, bet kad jis pasiektų visų susipratusių lietuvių šeimų židinius ir už Argentinos ribų, nors jau yra iškovojęs sau dirvą mūsų tautos pirmųjų tarpe visame laisvame pasaulyje. Šiuo norime prašyti, kad Kalėdų ar Naujų Metų proga mieli „A. L. Balsas“ skaitytojai surastų bent po vieną naują prenumeratorių 1950 metams!

Kordoba, Rosario, Berisso, Comodoro Rivadavia, Santa Fé, Chaco, Misijos ir sostinė su pirmiesciais gyvenanti mūsų broliai ateiškite „Argentinos Lietuvių Balsas“ darbo talkoni!

Reikėjo dvidešimties metų darbo, kol „A. L. Balsas“ įsigijo nuosavą linotipą tekstams surinkti. Turime įtempti visas pajėgas, kad juo greičiau įsigyti spausdinamą mašiną, kad ne tik „A. L. Balsas“ galėtųme dar geriau patobulinti, bet kad kas met bent po porą lietuviškų knygų galėtume išleisti mūsų tautos kultūrinio lobyno paturtinimui.

Jau renkamas „A. L. Balsas“ kalendorius 1950 metams. Jis bus didesnis, negu kada nors anksčiau. Tai bus 1950 metų „A. L. Balsas“ prenumeratoriams dovana. Ne tik kalendorius, bet ir kelios knygos bus suteikta nemokamai 1950 metų prenumerato-

riams. Ta antroji dovana bus parengta iš sudaromo dovanojimui knygų sąrašo, kuris įeina ir ispanų kalba iliustruotas leidinys LITUANIA ir kitos vertingos knygos. Mums svarbu, kad brangus spausdintas lietuviškas žodis rastųsi visų Argentinos lietuvių šeimų židiniuose.

Dabar iš anksto apsimokantieji „A. L. Balsas“ prenumeratas 1950 metams gaus dovanų puikų kalendorių 1950 metams ir pagal pasirinkimą dar galės pasirinkti kurią nors iš šių knygų:

- Kalnų Dvasia, Dr. Kripštukas Pragare, Trys Margi Laikiniai (poezija), Tilo Sargas (romanas), Likimo Keliai, Lituanija (ispanų kalboje), Ispanų-Liet. kalbų žodynas ir kt.

Yra monografių, albumų ir bendrai knygų, kurių kaina viršija \$ 20. Prenumeratoriūs gali pasirinkti ir brangesnes knygas, damokėdamas skirtumą.

Gvildenant pasitarimo su skaitytojais mintį, prašome toliau nuo sostinės gyvenančius brolius susijungti į „A. L. Balsas“ draugų būrelius ir kolektiviai pasirūškinti savo laikraščio skiltyje. Rašyti patarimus ir pageldivimus ir organizuoti siūstis senas ir naujas prenumeratas bei materialę paramą, kad aptart nolat tobulinamo „A. L. Balsas“ galėtume juo daugiau lietuviškų knygų paskleisti mūsų tautiečių tarpe.

Nė vienas skaitytojas lai nepasako „tegu kiti tą darbą atleka“. Kiekvienas atlikime savo dalį, pagal sąlygas ir galimybes. Neįmanoma čia prisilaikyti lietuviškos patarės, „kas pirmesnis, tas geresnis“ (nors ji labai teisinga), kadangi šį pasitarimo su skaitytojais mintis ne vienu laiku visus pasiekė. Vienok norėtume, kad atsilieptų VISI „Argentinos Lietuvių Balsas“ skaitytojai, kadangi jų dėka per „A. L. Balsas“ Argentinos lietuvių pažįsta viso laisvojo pasaulio lietuvių.

Likimas taip lemė, kad mums tenka gyventi baisiausios mūsų tautos tragedijos laikotarpyje. Šių dienų lietuvių pareiga savo tautos galviniuo atžvilgiu yra neįpasakytai didelė. O spauda yra tautos gyvybės palaikymo šaltinis. Visi tai aiškiai ir praskime ir įrodykime, kad mums ne „vis tiek pat“...

„A. L. Balsas“ Redakcija, Buenos Aires, 28. XI. 49.

S. STANEVIČIUS — KOVOTOJAS UZ LIETUVYBĘ

Tamsiausiais laikais žadino lietuvių šamone Simanas Stanevičius, gimęs spalį 25, 1799, Kanapėnų kaime, Viduklės valsčiuje; džiūvos pakirstas miręs kovo 10, 1848. Atšventė Dr. Vinco Kudirkos 50 metų mirties sukaktį, susipažinkime su Simanu Stanevičium, gimusiu prieš 150 metų ir mirusiu prieš 101 metų. Dr. A. Remtinis apie jį rašo:

S. Stanevičius buvo žymus Vilniaus universiteto lietuvių studentų veikėjas. Jis buvo beveik vienmetis su Adomu Mickevičium, Motiejū Valančium, Simanu Daukantu. Visi jie buvo to paties Vilniaus universiteto auklėtiniai. Vilniaus universitete tuo metu buvo kilęs žymus romantinis sąjūdis. Buvo imta domėtis Lietuvos praeitimi, jos tautine bei liaudies kūryba. Net patys lenkų profesoriai, kaip Levelis ir kiti, ragino studentus domėtis lietuvių liaudies kūryba. Kaip M. Biržiška įrodė, pats A. Mickevičius savo ranka užrašinėjęs lietuvių liaudies dainas, nors šiaip savo veikalus rašė lenkų kalba. Bet ir veikalai, kaip „Gražina“, „Konradas Valerodas“, „Pomas Tadas“, pilni lietuviškos dvasios, lietuviško patriotizmo. Nuo lietuvių liaudies kūrybos rinkimo neatsiliko ir S. Stanevičius. Jis negalėjo pakęsti, kad tas mūsų tautos dainas rinko, skeibė ir jomis domėjosi vien tik užsienio rašytojai. Maždaug tuo pačiu metu, kai L. Rėza išleido „Dainos oder litauische Volkslieder“, S. Stanevičius, pirmas lietuvis, išleido, kad ir nedidelį, mūsų dainų rinkinėlį. Jis pirmas organizavo ir lietuviškų knygų leidimą ir rašė žodyną.

S. Stanevičius, matyt, buvo pagautas bendro europinio literatūros sąjūdiu. Kaip A. Mickevičius, šilero pavyzdžiu, kūrė himną jaunimui („Ode jaunystei“), taip ir S. Stanevičius rašė žemaitių sąjūdiu himną „Žemaitių šlovė“, kur garšina Vilnių, kaip šaunų miestą ir kelia Lietuvos praeitį:

Mačiau Vilnių, šaunų miestą, Seną gyvenimą. Bet labiausiai S. Stanevičiu rūpėjo tals Lietuvai tamsiais laikais jos vienybė, nes tai buvo laidas išlaikyti šūbtūtinėje kovoje už tautos ateitį. Tam reikalui jis parasė garsią pasakėčią „Arklis ir lokys“, kur simboliškai vaizduoja Aukštaitijos ir Žemaitijos nelaisvę. Žemaitija tai lokys su grandine, Aukštaitija — arklis pančiuose. Jie sustinka, bet vienas kito nėra ko bijotis:

Nebijok, lokys tarė, nieks pikto nerasis! Tėvai mūsų nuo amžių sanderoj gyveno, Drauge gimė ir augo ir drauge paseno. Štai ir dabar mus vienokia laimė sutiko: Man grandinė ant kaklo, tau pančiai paliko! S. Stanevičius gerai žinojo mūsų etnines sąvibes. Jos jam jau gerai buvo pasidėjusios iš liaudies kūrybos, iš dainų.

BALT-EXPORT PASIŪLYMAS IŠ VOKIETIJOS

Jau išsirūpinome visus leidimus ir primame užsakymus, tiesiog pasijūnt adresatams į namus: Kanadoje, USA, Pietų Amerikoje, Australijoje ir N. Zelandijoje. Puiki proga pradėdantiems bism! Kainos USA dol., įskaitant visas išlaidas, išskyrus muitus, kuriuos apmokėsite gavę pakietą. Parinkom geriausias Solingeno plieną! Stūnciam tokiams sortimentais:

- Skutimosi peiliukai:
 - A. „Fram Privat“ (0,10 mm) — 6000 štukų už kainą — 33.
 - B. „Fram Luxus“ (0,08 mm) — 6000 štukų už kainą — 47.
 - C. „Fram Brilliant“ (0,06 mm) — 6000 štukų už kainą — 70.

2) Geriausi ir patvariausi Solingeno Skustuvai (britvos):

- A. „Hira“ (Silberätzung) Nr. 310 — 100 štukų už kainą — 75.
- B. Hira“ (Goldätzung) Nr. 375 — 100 štukų už kainą — 81.

3) Geriausi odiniai portfeliai. Kainos nuo 18 iki 21 dol. už štuką. Užsakant po šešis iš karto. Parinksim pagal specialistų skonį.

Galima užsakyti ir po pusę šių sortimentų atskirai, tada reikia pridėti po 1,80 dol. dėl kiekvieno pakieto.

Stuntinių gavimą garantuoja apdraudimo įstaiga Thüringija AG. Eikite dar šandien į artimiausio banko Importo Skyrių ir įmokėkite akreditivą, prieš tai pastatėraukite ten pat apie muitus. Pažymėkite, kad akreditivą būtų išmokėtas pagal pašto dokumentus. Mūsų Bankas: Reinisch-Westfälische Bank, Filiale Detmold. Mūsų adr:

BALT-EXPORT, A. JASINSKAS, DETMOLD, Hermannstr. 51, GERMANY, BR. ZONE.

Del kitų prekių rašykite užklausi-mus, duosime negašdanti atsakymą.

INZ. PIJUS BIELSKUS
Sudaro planus ir vykdo Namų Statybą
TUYO 3055 — VAL. ALSINA

Spauda

ATSIUSTA PAMINETI

* SIELA LAGAMINE, 144 puslapiai, J. Švaisto 12 novelių iš tremtinių gyvenimo, „Atšalyno“ leidinys, Weillheim-Teck, 1948. Autorius puikiai vaizduoja skirtingus „dypiečių“ polinkius: Vieni jaudinasi, stengiasi, o kitiems „vis tiek pat“. „Vienintėlėj Paslaugoj“ dainuojama: „Kodėl, kodėl, kodėl negerti“ ir aplietuvinti vokiški posmai:

Gerkl, gerkl, kolega! Jaunystės dieneles greit bėga. Gerkl, gerkl ir neįsiopok, — Kvailas tas, kas miega!

Kalboj pilna tremties šaltų barbarizmų. Knygelės kaina pastatyta septynios markės, kas sudaro apie 21 pez. Argentinioje prie tokių sukty knygų kanų žmonės „neprapatė“. Pav. Dr. K. Griniaus Atsiminimai ir Mintys Argentinioje parduodama bent 4 kartus pigiau, negu JAV, t. y. Ką JAV kaimuoka 1 egz., už tą sumą Argentinioje nuperkama 4 egz. Taip yra ir su Siela Lagamine, kuri „A. L. Balsas“ knygyne galima gauti po \$ 5 egz.

Per trumpą gyvenimo laiką už Lietuvos sienų J. Švaisto, kaip ir didžiūnos tremtinių rašomojon kalbon prisiskverbė barbarizmas: anweilsungai, bescheinungai, gepäckempfangscheini, reisegehnhungai ir t. t.

* GIMTOJI ŠALIS, dvisavaitinis Belgijos lietuvių laikraštis, leidžia „Sejos“ draugija, red. A. Dilba, 41 Boschstrandstrat, Waterscheil, Belgica. Nr. 41 iš 30. G. 49, 16 šapirografuotų puslapių, spausdintu atspausdintas viršėlas. Leidinys kas kart gyvelias.

* „KNYGU LENTYNA“, Nr. 12. Įdomi bibliografinė medžiaga. Šiemet tremtyje išėjo 52 naujos lietuviškos knygos ir 151 ruošinama spaudai.

* AUSTRALIJOS LIETUVIS, Nr. 23/24, 1. 7. 49, red. J. Glušauskas, 2 Werona Av., Ascot Park, Adelaide, S. A.

* KANADOS LIETUVIŲ SAJUNGO BIULETENIS, Nr. 8, liepos 26, 1949.

* ELTOS BIULETENIS, Nr. 71, liepos 18, 1949.

SAS DC-6

AMSTERDAM ESTOCOLMO OSLO COPENHAGUE BERLIN Viena NIZA ROMA MADRID LISBOA GINEBRA DAKAR RECIFE RIO DE JANEIRO MONTEVIDEO BUENOS AIRES

"Acelera su Camino"

LA RAPIDEZ DE LOS VIAJES ES FACTOR INDISPENSABLE DE LAS COMUNICACIONES MODERNAS

- Nuestros poderosos Douglas DC-6, brindan a Vd. la certeza de esa condicior. Máxima velocidad y perfecta exactitud, obedeciendo a la mano experta de seleccionados pilotos.
- Un vuelo memorable en las amplias cabinas equipadas con aire a presión y provistas de blandos y holgados superpullmans.
- El refinamiento de la mesa, la calidad de refrescos y bebidas, la comodidad del agua caliente y helada a todas horas y el esmero y gentileza del trato, son características de los vuelos de -SAS-

En nuestros aviones hallará Vd. un hogar en el espacio, que tiende sus alas potentes bajo los cielos de EUROPA, AMERICA, AFRICA y el MEDIO ORIENTE.

SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM

Avda. Roque Sáenz Peña 728 - T. E. 34-1690 y 34-9693
Para informes y pasajes: en nuestra oficina central o en su agencia de viajes preferida.

BUVUSIO LIETUVOS PREZIDENTO DR. KAZIO GRINIAUS

Atsiminimai ir Mintys

Tai yra stora, didelė 300 puslapių smulkaus rašto knyga apie lietuvių tautinį atgimimą, apie senesnius lietuvių veikėjus, partijas, programą ir lietuvių tautos kovas už laisvę.

Knyga labai įdomi, paduoda daug žinių iš mūsų nesenos istorijos, o daktaras K. Griniaus iš savo atsiminimų papasakoja daug linksmų ir įdomių nuotykių. Skaitydami tą knygą prisiminsime mūsų jammąs dienas Lietuvoje. Knygos kaina 7 pesai. Užsakymus su pinigais pradedame siųsti šiuo adresu:

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
CASILLA DE CORREO 303, BUENOS AIRES

Moteris ir Pasaulis

D-RE G. ŽIDONYTĖ APIE O. V. LUBIČ-MILASIŲ

(Oro paštu „A. L. Balsai“)

Kaip jau buvo „Arg. Liet. Balsai“ minėta, š. m. birželio 15 d. drė G. Židonytė apgynė disertaciją, pavadintą — Un poete lithuanien, d'esprit cosmopolite et d'expression française — O. V. de Milosz. — Darbas, už kurį Sorbona suteikė jai doktora laipsnį, buvo pripažintas labai geru. Tai yra ilgų metų kruopštaus darbo rezultatas, kurį su malonumu skaitys kiekvienas, kas domisi, kas myli ar nori pažinti poetą.

Šis darbas, paskirstytas į penkis dalis, yra ne tik poeto gyvenimo aprašymas, jo poezijos įvertinimas, bet ir nustato priežastingumą ryši tarp jo išgyvenimų ir jo kūrybos. Tuo pačiu šis veikalas yra pusiau autobiografinio pobūdžio.

Pirmojoje dalyje autorė kalba apie Milasių — vaiką ir Lietuvą. Gimęs 1877 čerėjos dvare, į kurį supilkdavo pinigai ir gerybės iš 30.000 hektarų, jo tėvai priklausiusios žemės. Kad ir apsuptas ir turty ir tarnų, dėl nevisai aiškių priežasčių, nuo pat mažens buvo paliktas pats sau. Bėgo vienas į gamtą, sekė jos gyvenimą, stebėjo didelio paslaptingumo gaubiamus miškus ir užaugančius Lietuvos ežerus. Tada jau sutapo su gamta ir liko per visą gyvenimą jai artimas ir ištikimas. Tada jau gimtoji žemė įgavo jam mistinės prasmės.

Lygiai tada pažino vieną, to paties amžiaus, našlaitę. Atsiminimai apie susitikimą su ja, jos nuosirdus ir jautrus prisiršimas per visą gyvenimą lydėjo poetą ir buvo vienas svarbiųjų jo genialaus įkvėpimo šaltinių.

Tų išgyvenimų, išpūdžių ir atsiminimų apsarvuotas 11-kos metų Milasius apėjo Lietuva, keliaudamas į Prancūziją. Kur baigęs gimnaziją, tapo gražios povyzos turtingas jaunuolis, kuriam, kaip sakoma, visos durys buvo atdaros, viskas prieinama ir juo lengviau, nes tame laikotarpyje jis buvo visiškai ateistas (netikėlis). Greit nuo pavirštinio, beprasmingo gyvenimo pavargęs net nusizudytį mėgino. Pagijęs ir sulaukęs dvidešimties dviejų metų amžiaus, išleido savo pirmąjį kūrinį — eilėraščių rinkinį Le poème des Décadences.

Bėgant metams, pamaži išaugo Milasius — keliautojas ir kosmopolitas. Šis laikotarpis sudaro trečią veikalą dalį. Tada jis ima domėtis religiniais klausimais, lanko teosofų, ezoteristų susirinkimus, skaito atitinkamus veikalus. Taip pat labai daug verčia į prancūzių kalbą ir galutinai paruošia savo didžiulius kūrinius: Miguel Mañara ir Meifozobeta.

Pirmasis karas turi jam, jo gyvenimui labai lemiamos įtakos. Po karo netenka visų savo turty. O 1914 metais pirmą kartą turėjo ekstatinę viziją. Tai jo mistiškų apreiškimų pradžia, kas gal buvo viena svarbiųjų priežasčių tapti Milasiu Didžiuoju Lietuviu. Po karo visas savo jėgas deda pažiūrint, visa, Lietuvos atstatymui, paaukojo ir skyrė.

Paskutiniojoje dalyje autorius nagrinėja Milasių kaip poeto, rašiusį prancūzių kalba, kurią jis apvaldė ir valdė ir su nepaprastu meistriškumu. Todėl, kad rašė prancūziškai, tas pir-

DAKTARAS KRIPSTUKAS

PRAGARĖ

ir kitos nemažiau įdomios pasakos. Pasakos apie Arlekiną melė ir apie burtininką be vardo; Kaip velnias juoduodegis blogais keliais nuėjo; Sokoladino kareivinko širdis; Tuktuko burtų laikrodinis; Studentas iš rudostės vaistinės; Pasaka apie neramų žveją Silvestrą; Raudonbarzdžio žydo karoliai; Raganų puota Kalnų gatvėje ir Kaip profesorius Murmilis ir Krekenavos karčiamas važiuo.

Povilo Abelkio Lietuviškų Knųgy Leidyklos gražiai išleistas Vokietijoje, gerame popierėje. Su apdaru persiuntimu 5.

Asmeniškai galima gauti „A. L. Balsai“ knygyne, Av. Boedo 737. Reikalaujant paštu, pinigų su užsakytais adresuokite:

„A. L. Balsai“, Casilla de Correo 303, Bs. Aires.

masis mūsų ministeris Paryžiuje, miręs, per savo veikalus tampa didžiausias mūsų dvasinio pajėgumo ambasadorius.

Užbaigdamas autorė nurodo kas, kokie akstinai jį kaip nepaprastą žmogų ir rašytoją, jei taip, pasakyčiau, lypdė. Štai: jo lietuviška kilmė, valkytės be galo stiprus atsiminimai, nepaprasta meilė Lietuvos gamtai, padarė jį svajotoju, intuityviu, mistiku, (nors autorė, rodos, šito klausimo negrąžina, bet koks akį veriantis panašumas, tarp Milasius ir Adomo Mickevičiaus). Prancūzų auklėjimas, padarė jį tikslųjų mokslų draugu, skeptiku. Tų įgimtųjų ir įgautųjų ypatybių junginys padarė iš jo didelį Tiesos iektoją ir dar didesnį Poetą.

Bet Milasius buvo irgi apokalipto, hebrajų kalbos ir kitų sričių rimtas žinovas.

I mano klausimą, kaip Sorbona priėmė Milasių, leiskim atsakyti pačiam D-ri. „Sorbona priėmė Milasių su dideliu džiaugsmu. Pastebė-

jau, kad universiteto profesorių tarpe Milasius ištikrųjų laikomas ne vien tik genialiu poetu, bet dideliu eruditu ir dideliu žmogumi. Tai yra (štin malonu, nes paprastai akademių tarpe vyrąja reakcinės nuotikos, į naujuosius Talentus žvelgiama su nepasitikėjimu. Milasius gi — atvirkščiai. Jo dar nepašista minties, bet vyraujančių asmenų, intelektualų tarpe — jo asmuo ir jo kūryba — tapo nuolat didėjančio domėjimosi šaltiniu.“

Paryžius, 1949.

D. SLEŽEVIČIENĖ IR MACKEVIČIAI AMERIKOJE

Dr. D. Slezevičienė, vėlonies Mykolo Slezevičiaus žmona ir jos žentas, prof. M. Mackevičius su žmona ir trimi vaikais, iš tremties atvyko į JAV. Apistojo Chikagoje, Ill. — DR. MARIA STANEIKIENĖ, okulistė, su savo vyru prof. Staneika, iš tremties atvyko į JAV.

Dalis svečių, dalyvavusių V. A. Andriusų namuose 19. XI. 49, jų dukters stud. Irenės 20 m. amžiaus su-kakties proga. (Foto Karolio Dobkevičiaus).

SANTAUKA SEIMOJE.

Taika šeimoje tai kaip stiklas — menkas neatsargumas ir — žūrėk, sudūžo. O pagalvokite, dėlko ky-la nesutikimai? Dažniausia kaltas būna tėvas. Jis pradeda kalbėti kartais visai be reikalo, dėl gincio nevertų dalykų ir, kaip vyras, būtinai nori įtikinti kitaip manančią žmoną.

Reikia pripažinti, kad vyras per dažnai nori pasirodyti kritiškesnis ir išmintingesnis už moterį. Iš to ir ne-sutikimai. Bet ar perdėtas kritiškū-mas didina autoritetą? Ne. Autori-tetą didina ne tiek protas, kiek širdis. Šeimoje visą laiką reikia dau-giau meilės, o ne sauso protingumo. Šeimoje reikia daugiau džiaugsmo. Be džiaugsmo, kaip be saulės, greit viskas apmiršta. Atsiminkite savo vaikūčius. Kaip nesmagu jiems augti tarp supykusių, paniūrusių tėvų! Visomis jėgomis venkite nesutarimų ir ginčų. Dėl vaikų laimės venkite. Kiekvieną kartą nesantaikai kilstant žvilgtterkite į juos. Nedrumskite jų džiaugsmo. Juk kai jūs, tėvai, susi-barate, tai vaikai kenčia už jus abu daugiau, nes jie juk myli jus abu — ir tėvą ir motiną.

Tėvų rūpestiai dideli. Reikia tiesiog nepaprastos valios ir didelių jė-gų dirbant šeimos laimei. Kartais tė-vas ištisas dienas būna susimastęs, tylus, niūrus. Tada visiems nesmagu. Ir tau, motin, ir vaikams. Ką daryt? Ar tylėt visiems? Ne. Vist nutilę dar labiau prisilgtumėt pavargusio, susirūpinusio tėvo nuotaiką. Tėvą reikia atsargiai, švelniai nuraminti, paguosti, sustiprinti, kad kuogrei-čiau grįžtų ramybė ir šeimyninis jau-kumas. Stenkis, motin, būti geroji pa-tarėja ir šviesos bei šilumos nepails-tanti tiekėja.

Dmt. Čibas.

* Žmogaus prigimimas — teisumas. Jeigu tas įgimtas teisumas nustoja, žmogus negali būti laimingas.

SERGANČIO VAIKO SLAUGYMAS.

1. Vaikui susirgus, reikia tuoj pa-kviesti gydytoją, kad greit galėtų nustatyti ligos gydymą.

2. Reikia svariai sutvarkyti li-gonio kambarį, pakloti švariais bal-tiniais lova apvilkti ligonį švariais marškiniais ir atsikirti nuo sveikųjų. Jei vaikas labai prakaituoja — dažnai keisti marškinius.

3. Išmatuoti temperatūrą ligoniui du kart dienoje: ryte ir vakare.

4. Dažnai vėdinti kambarį, nes grynas oras palengvina ligos eigą.

5. Duoti tiksliai gydytoju nurody-tus vaistus ir tiksliai prisilaikyti va-landų. Gydant naminiiais vaistais, dažnai galima ligoniui pakenkti.

6. Maistas duodamas sulig gydyto-ju nurodymu. Gerti galima duoti ar-bata su citrina arba su uogų sunka. (Jei vaikas neserga viduriavimu).

7. Silpno ir kliešančio vaiko ne-palikti vieno, nes gali iškristi iš lo-vutės ir užsigauti.

8. Jei limpa liga — slaugytoja privalo turėti atskirus rūbus ir nesimaišyti su sveikais, nes lengvai gali-ma ligą pernešti nuo ligonio svei-kiams. Ligonio indus laikyti ir plau-ti atskirai. Dr. Kerpauskienė.

MOTERŲ PŁAUKŲ KIRPEJA IR SUKUOTOJA „OLIMPIA“

Moderniškas galvos dabinimas c. Camacua 78 (Rivadavia 6600) Tel. 63-8575 — Bs. Aires (vyksta į klijėnų namus)

PEINADOS "ENRIQUE"

MOTERŲ PŁAUKŲ KIRPYKLA ENRIQUE LUKAŠEVICIUS, savininkas pats dirba, kad patenkinti savo gausią klientelą.

Darbas atliekamas moderniausiasiais aparatais, pigiomis kainomis. DOMINGUEZ 524 — PIÑEYRO

Grožio Salūnas "BERTA"

Ilgalaikis plaukų garbanavimas, daų mas, pridėjimai. — Manicura. Savininkė lietuvaitė: CARLOS CALVO 418 Buenos Aires

Užsakykit valandą telefonu: 33 - 5833

Buvusi "ESMERALDA" sukuotoja

Kasdieniniai Reikalai

STUDENTĖS I. ANDRIUSKAITĖS GIMTADIENIO IŠKILMĖS

Lapkričio 19, 1949 Vacio ir Adelės Stalioraitytės Andriusų namuose Lanūs įvyko puošni vakarienė, jų dukters Irenės, Bs. Aires universi-tetos studentės, 20 metų amžiaus su-kakties proga. Baltus visais švilgi-giais buvo pavyzdingas.

Svečių tarpe matėsi dviejų čia gi-musių lietuvių kartų atstovai, gražiai kalbant lietuviškai. Dalyvavo so-lenizantės seneliai ir tėvai, A. Age-laičiai su dukra, St. Stalioraitis, A. Udratienė su dukra, V. Urbičiai su sūnumu Rodolfo, J. Staneikai su sūnum stud. Petru, E. T. Čekanauskienė su dukromis moksleivėmis Ne-lida, Irena, ir Sofia su savo sužadė-tiniu Melo Acroca, R. Taraška, J. Kučinskai su dukra Lidia, V. Pali-lioniai, J. Petroniai, J. Sudniai, O. Kasparienė, K. Dobkevičius, red. K. Norkus, A. Korsakai, B. Survila, E. Ešienė, V. Sikeris, Juana Sidabra su broliu Antanu, Genovaitė Pilypaitė, K. Dilinskienė su sūnumu Vladu, inž. J. Ramanauskas, S. Stripinis, L. Val-tiekūnas, St. Čekauskas, St. Majauskas (8), E. Jastulis, J. Kriksčiūnas, P. Černiauskienė, kun. Dr. K. Čer-niauskas, Filosofijos ir Literatūros fakulteto studentų ir studentų bū-relis bei draugai.

Studentė Irenė gavo daug gražių dovanų; pasakojta keletas kalbų. Linksmoje nuotaikoje vakarienė už-sitęsė iki pusryčių. N. G.

— WALTER ŠESTOKAS jau tē: vas: 24. XI. 49 garnys atnešė pirmą-gimę dukterį jo žmonai Onai Lipin-skaitėi šestokienei.

Laimingai augti! Ir.

Dr. LAUCIUS - M. RADIONOVAITĖ — NAUJA LIETUVIŲ SEIMYNA

Medicinos gydytojas Dr. Augusti-nas Laucius, mažiekitis ir panelė Marytė Radionovaitė, vilkaviškietė, abu atvykę iš tremties, 26. XI. 49 su-kūrė šeimos židinį. Po apsidavimo Civiliniame Registre, moterytės ryšius sustiprino kun. Pr. Garšva, Lie-tuvių Bažnyčioje.

Vestuvių vakarienė įvyko pas p. p. Povilonius, Avellaneda. Svečia bu-vo ponja Katalina P. Čekanauskienė, dalyvavusi vestuvėse su vyru, inž. Jonu Čekanausku, o svotas buvo p. Kaz. Deveikis-Pipiras, dalyvavęs gy-kiu su šeima. Svečių tarpe taipgi matėsi p. p. V. P. Urbičiai, A. L. Petravičiai, Dr. A. Zotovas su savo sužadėtinė, ponja Emilia Čekanaus-kienė, R. Taraška, Br. Šerkšnys su savo sužadėtinė, jaunosios brolis mi-kašas E. Radionovas, p-lė Valė Vait-kevičienė, chorvedis Al. Stasiulis, po-nia Elena Noreikienė, Dr. Vir-bickas, Vyt. Jusaitis, kun. Pr. Gar-šva, kun. Dr. K. Černiauskas, D. I.

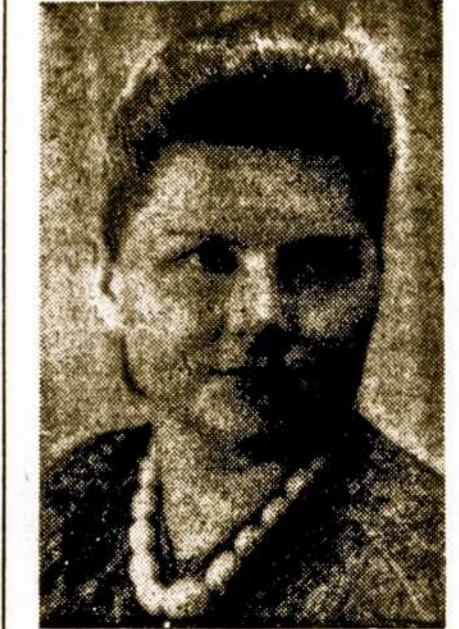
Namikai, fotografas Juozas Zubric-kas, St. ir J. Poviloniai ir kt. malonių jaunavedžių draugai. Rep.

— GRAŽINA BRUNDZAITĖ-NAT-KEVIČIENĖ, mirusio Lietuvos pa-siuntinio Maskvoje žmona, iš tremties atvykusi į Cleveland, Ohio, JAV, vie-noje amerikiečių šeimoje dirba vi-rėjos darbą.

— ANASTAZIJA TAMOSAITIENĖ, lietuviškų rankdarbių menininkė, su vyru atvykusi iš tremties Kana-don, pasižymėjo savo kūriniais Tarp-tautinėje Parodoje, įvykusiėje New Yorke lapkričio 1—13 d. d., 1949.

— PRANĖ LAPIENĖ, globojanti keletą lietuvių rašytojų savo vasar-vietėje prie New Yorke, 5. X. 49 au-to nelaimėje susižeidė. Susižeidę gy-kiu važiavusis rašytojas St. Santva-ras. Suteistieji pagjo.

— JONAS VIDIAKAS, senesniai atvykęs iš tremties į Los Angeles, Cal., „pagarsėjo“ mūsų savo žmo-nos Irenės. Spaudos reporteriams ir policijai jis pasakė, kad „Lietuvoj tokia mada“. Už tai jį pabarė „Nau-jienos“ ir kiti rimti JAV lietuvių laikraščiai.

ONA G. OZINSKIENE

„Moteris ir Pasaulis“ skyriaus vedė-ja, kuri 4. XII. 1949 vyksta Uruga-ru, kad metinių atostogų proga pa-matyti bendradarbes. Gerb. „A. L. B.“ skaitytojai prašomi ateiti talkon mūsų atstovėi prameratomis ir rās-tais. Būsime dėkingi, kad gerb. skaity-tojai, nelaukdami apsilankymo, pri-duos savo ir draugų prameratomas atstovės apsiostimo vietoje: Yaguira 1330, Montevideo, arba pas šia-me numeryje skelbiamus verslininkus, Villa del Cerro ir Centre.

VAIKŲ KAMPĖLIS

Rimas Glūdutis

ŽIOGO SOKLIUKO SMUİKELIS (Tėsinys)

„Skrudėlyčių tu galėjai, Guodeli vargšas, ramina, Net statyti jom padėjai Skrudėlyna, ir nūnai

„Karalienė mūsų liepė Atiduot smuikėlį tau, Kad lankoj plačioj galėtum Griežti, linksminis smagiau.

„Tki šiol buvai belaisvis, Skrudėlyno kalnys, Bet dabar jau būsi laisvas, Niėks tau blogo nedarysi!...“

Tuoį šokliukas sustygas Tarė: „Pabandyt galit...“ Įtemptas stygas užgavo Tuo maųčiu griežykliu.

Ir per girią plačią sklido Smuiko virpantys garsai. Nuo šakelių jau nuslydo Paskutiniai spinduliai.

Greit aplinkui susirinko Nesumigę vabalai, Skrudėlytės darbininkės Ir nenuramos uodai.

Švento Jono vabalėliai Negesino dar šviesų, Klausė girtos medžių, Gėlės Smuiko nuostabių garsų... *

Kai sugrįžo nuo skrudyno Kita rytą atgalios, Tai šokliukas nepašino Savo mylimos lankos.

Suguldytos visos gėlės, Stagareliai likę ju, Dreikės plačios pradalgėlės Lėg banguojančių ragių... (Pabaiga)

Vaikūčiai rašykite į savo kampelį, Laimėsit knygūčių — Jūs apie kiškėlį!

L. Kančauskas

ŽIOGO LIKIMAS

Žalioj pievoj, šalia tako Žiogas sau gyvena. Ganta jo dvarėlį puosė, Negalėjo meno.

Dobilai balti, raudoni, Po langais žydėjo. O žvanguliai jo daržely, Nuo vėjo žvangėjo.

Ramunėlis baltagalvės, Prie vartų stovėjo. O čibrolis vartininkas, Jūs atdarinėjo.

Kas rytėlį, vakarėlį, Žiogas su žmonele. Po dvarėlį vaikštinėjo, Virpino balsei.

Nėr pasaulio tokio daikto, Kuris nepasentų. Visad būtų jaunas, tvirtas, Amžinai gyventų.

Taip ir žiogai atsitiko, Senatvė užpuolė. O žemelė, ta šaltoji Paruošė jam guolį.

Plačiai emė negaluoti, Kosulys kankinti, O kojelės skausmai spausi, Kojos emė tinti... *

Ir užmerkė žiogas akis, Baigė amžių savo. Ten iš kur niėks nesugrįžta, Vargšas nukeliavo... *

Į kapus visai kaimynai, Gražiai palydėjo. Šimtakojai grabė nesė, Skrudėn šaliaėjo. Mūsų nesė puikias gėles, Vainikus gražiausius. Uodų orkestras jam grojo, Maršus kuo liūdniausius.

Šaltą kapą apraudoję, Gėlėm padabinę. Visi skirėtes į namučius, Lėdini, nasminė... Buenos Aires, 1949.

PERFUMERIA NANCY U.T. 22-7860 AVDA. GRAL. MITRE 2769-SARANDI SAVININKAS JUOZAS GALICINAS.

KULTŪRINIS GYVENIMAS

DR. V. KUDIRKA ARGENTINOJE
Nepaisant karšto sekmadienio, apie šimtas mūsų tautiečių atėjo Buenos Aires Lietuvių Klubui salėn, 20. XI. 49, kad dalyvauti Miladžiaus vardo Literatūros ir Meno Draugijos rengiamame Dr. V. Kudirkos 50 metų mirties sukakties minėjime.

lia scenos, lyg pasakodama mašai mergaitėi (Onytei Grabauskaitėi) apie Lietuvą teroro suojančius atėjimus viršininkus. Scenoje, proskektoriaus apviečiama, satyras vaidino Literatūros Draugijos nariai pasiryšėliai. Prasiskleisdavo ir vėl uždengdavo sceną. Publika sekė vaidinimą nepaprastu įdomumu, tuo labiau, kad Kudirkos laikų Kruglodurovai ir dabar Lietuvos liaudį mągia. Satyrų įscenotuota įsivalo pastatyman idėjo daug visokio. Vaidylos roles atliko pavyzdinai, kaip antai: V. Petryla - Kruglodurovo rolę, F. Stanaitienė - Pogodos, V. Grabauskas - Pstrumskio, O. Ozinskienė - Pstrumskienės, J. Zubrickas - Matviejevo ir burmeistero, J. Stankūnas buvo ideališkas anų laikų vaikas, A. Matukas pabuvo raštininku, (o neatvykus K. Karaliui, ir šydo rolę puikiai atliko), kitą Kudirkos laikų žydą vaidino Skamarauskas, o valstiečio vaikino rolę atliko K. Arasimavičius.

Minėjime matėsi dar prieš pirmąjį pasaulinį karą Argentinon atvykusių žmonių (gerb. P. E. Krapavickai), po pirmojo ir po antrojo karo atvykę lietuviai, o taipgi Argentinijoje gimusių mūsų jaunuimais.
Minėjimą puosė gerb. J. Vedegio suruošta lietuviškų knygų paroda.
Virš scenos matėsi Dr. J. Basanavičius ir Dr. K. Griniaus paveikslai, o Lietuvos trispalve papuoštas scenos švitejo dail. R. Kuprevičiaus pieštas šių mūsų tautos patriarchų vienminčio, Dr. Vinco Kudirkos portretas.
Atidarydamas minėjimą „A. L. B.“ red. K. Norkus pareiškė, kad nors dėl kaitraus sekmadienio, dėl to kad minėjimas rengiamas be šokių, „nedaugel mūsų brolių, čia yra“, bet turint omeny programos rimtumą, šio minėjimo garas nuskambės per visą lietuvišką pasaulį, Lietuvos himno autorius gyvena Argentinos Lietuvių širdyse.

„BUENOS AIRES“ TEATRE ANDRIUS KUPREVIČIUS
Lapkričio 21, 1949, teatre „Buenos Aires“, Andrius Kuprevičius davė fortepiono koncertą su įvairia ir įdomia programa. Džiugu pažymėti, kad mūsų garsum pianistas nemiega ant savo pasiekimų laurų, bet kas kart tobulėja, kuo įsitikinome ir šiame koncerte.
Pirmojo koncerto daly, su pilnai klasišku subtilumu ir tikslumu, paskambino Bach'o Fantasia chromatica ir fuga ir Haydn'o sonata. Antrojo daly sekė sopeno kūriniai, iš kurių ypač puikiai skambėjo Berceuse. Sonata B-moll buvo paskambinta gal kiek per greitai tempu, be to, jautėsi truputį nervingumo. Neblogai buvo atlikta ir sopeno antroji baladė.
Paskutinioje programos daly girdėjom kelis argentiniečių kompozitorių kūrinius, o po to Fr. Listo tris consolacion numerus ir vengrų rapso-diją nr. 12. Ypatingai paskutinį dalyką skambinant, galima buvo jaustis, girdint visiško fortepiono vaidovą: kiekvienas akordas ar pasażas - tikslus ir užtikrintas ir bendrai technikos plynybės pasiekia tokio tobulumo, kad Andrius Kuprevičių būty galima pavadinti lietuvišku Listu. Karšči publiki aplošdimentai įrodė koncerto pasisekimą ir iskovovo dar kel-telias bisų.
Šia proga reikėtų pažymėti, kad šiose recenzijose A. Kuprevičiaus interpretavimai yra nagrinėjami ne pagal eilinio pianisto lygį, tačiau lyginant su pačių geriausių pasaulio pianistų, kaip W. Gieseking, A. Gortot ir kitų išsilidymu, nes Andrius Kuprevičius jau nėra eilinis pianistas. Vyt. Kerbelis.

„O kokios veikė tremties metais dalininkų organizacijos?
„Mes turėjome čia dvi organizacijas... atsakė prof. A. Varnas. - Lietuvių Dailės Institutą bei Pasaulio Lietuvių Dalininkų ir Architektų Sąjungą. Pirmoji organizacija, įsteigta kaip sąjunga, būdama daugiainis ideologinis pobūdis, jau atliko nemažai gražių darbų, pavyzdžiui, šį pavasarį suruošė savo narių kūrinių parodą Freiburge. Dailis Institutas šariciališkai prisidėjo prie taip vadinamos Lietuvių Dailės Parodos USA snorganizavimo New York'e. Antroji dalininkų organizacija, apimanti visų sričių dailės darbotojus, susikūrusi emigracijos įkarsčiai rapsidėjus, dar nesuapėjo plačiau pasireikšti ir šiuo laikų peryvena pereinamąjį dalininkų įsiskurdinimo laikotarpį. Kai tik dalininkai išsibarstė visose kraštuose tvirtiau įsturs ir sust-

KILNUS BODAS REISKIASI KILNIAIS DARBAIS; NIEKAS NEIŠDUODA ŽMOGAUS DAUGIAU, KAP JO ELGESYS. Spencer.
Lahr-Dinglingen KZ, 1949 m.

Estų skulptorės Selma Rosalia Riig de Reiman kūrinys „Susanna“, kuris su kitais 20 jos kūrinių perėta lapkričio mėnesį buvo išstatyta meno kūrinių parodoje galerijoje „Muller“, Buenos Aires. Jos kūrinių siemet puosė Arg. Plast. Meno parodą.

entuziastiškai plojo mūsų menininkams, taip pavyzdinai garsinantiems gerą lietuvių vardą Argentinos meno siuoksnuose.

LATVIJOS NEPRIKLAUSOMYBES PAMINĖJIMO ATGARSAI

Minint 31 meto sukaktį nuo Latvijos Nepriklausomybės paskelbimo, 18. XI. 49 salione „La Argentina“ atitinkamas kalbas pasakė Latvijos Sąjungos Argentinoje pirmininkas R. Klavins, Prof. Dr. S. Slaučkaitis, mons. Russo, Dr. Enrique de Eboli. Programą tvarkė Dr. Bertholds, kuris iškilmingai perskaitė publikos perpildytai auditorijai „Argentinos Lietuvių Balso“ pasveikinimą, kuriame buvo pabrėžta, kad latviams, lygiai kaip mūsų lietuviams ir estams, antrasis pasaulinis karas dar nėra pasibaigęs, nes is tu trijų Baltijos valstybių dar neišsiskraustė svetimos valstybės kariuomenė.

Meninėje programos dalyje pianistė S. Berthold-Ozolina išspildė J. Vitols latvių tautinės muzikos kūrinius; tenoras A. Vasarinis sudainavo latvių kompozitorių E. Daržins ir J. Norvilis komponuotas dainas; L. Vasarina padeklamavo L. Berzins ir P. Algars poezijos kūrinius; A. Vasarina vedamas choras išspildė A. Abeles „Vieni pasū“ ir J. Medina „Tev Mužam Dzivot, Latvija“.

Minėjimo proga tuo surengta labai įdomi latvių liaudies rankdarbių parodė.
Dalyvavo estų laikraščio „Kauge Kodu“ leidėjas L. Laurson, „A. L. Balso“ leidėjas P. Ozinskas su žmona, gen. Teodoras Daukantas ir kiti Latvii-Lietuvių Vienybės draugai. Rengėjai pasiuntė telegramas Latvijos atstovams Londone, Vašingtone ir Rio de Janeiro. Ant rytojaus, 19. XI. 49 lietuvių Klubu salione, Boedo 737, įvyki populiarus Latvii Sąjungos parngimas su šokiais. Dalyvavo daugybė svečių.

Poezija

DP ODISEJA (Specialiai „A. L. Balsui“) (Pirmos dalies pabaiga)
— Su šeimomis tenai... — Viengungius tuoj imu... Vienam, tik raumenai, Kits nori tik šeimų... Kur veža, tu neklausk. Svarbu: kada išves? Išnykti — tik greičiau... Nors į vėlinių salas... O skrynių eilė, Tų klausimų šimtai... Kada gimei DP? Ir kodėl tu gimei? Kur giminės visi? Visų jų adresai? Per metų trisdešimt Kur patu tu gyvenai? Ir darbus ir mintis, Sapnus, net svajones — Surašė į skiltis Ir laukiam per dienas... Nuo prosenių laikų, Lig žindomų vaikų... Surašė į knygas: Politika, ligas... Ir kraują ir plaučius Ir plaukus ir nagus, Ištyrė mus visus Bent šimtas daktarų... Po metų vėl ilgu Sugrūdo į laivus... Per jūras — per marias, Išplukdė Dypukus... Į kur? Kokias salis? Kokie pirkliai nuves? Dypietiška dalis — Kur mus dabar nuves? Ar grįšime kada, Atgal šitais keliais? Ar alimanti žaizda Plevens širdy giliai? Išlipome saloj Vadinamoj Gėlių, Ir gavom visi tuoj Fizonų pusžalių... Toli — nuo tų dienų Kacetų — kaminų... Toliau — kita gaida, Kita ir seks daina.

KOVJOM BE RAUDŲ
Čia spausdinamas Kazio Jakubėno eilėraštis buvo parašytas vokiečių okupacijos metu, poūti besilapsatant Alytaus miškuose. Okupavus Lietuvą rusams, Jakubėnas buvo sumintas ir 1945 metų pradžioje prievartos darbams išveiktas į Rusiją.
Ko gi skundžias karvelėlis Prie sodelio žalio? Ko gi verkė tėviskė Svetimoj nevalioj.
Čia žalioji giružėlė Čė ir šiamejo, Čia jaunoji mergužėlė Rūteles ravėjo.
Čia čiulbėjo paukštuzėliai Giesmėles linksmiausias, Čia dainavo broliuzėliai Dainėles gražiausias.
Tą giružė ramią, lėtą Kirviali iškapoję, Tą šalėly numylėtą Vokiečiai teriojė.
Nebėciuba paukštuzėliai Iš lidų išvyti, Nedainuoja broliuzėliai Toli išvartyti.
Bėga plaukia Nemunėlis Per laukelį žalią, Galiali rauda mergužėlė Išvesto bernelio.
Tu nelaistyk asarėlių Po tironų kojom, Mes už lietuvių tėvynę Be raudų kovojam.
Kazys Jakubėnas

„ESTONIA“ PAMINĖJO SAVO IŠEIVIŲ DIENĄ

Lapkričio 26, 1949 Argentinos Estų Draugijai „Estonia“ sukako 25 metai gyvavimo ir veikimo. Tą dieną iškilmingai paminėta ne vien Draugijos sidabrnie sukaktis, bet sykiu minėta ir Estijos Išeivių Diena. Tas dvigubas minėjimas įvyko Buenos Aires Lietuvių Klubu salėje, Boedo 737.
Grazios estų publikos prisirinko pilnas salionas. Minėjimams pritaikyta kalbas pasakė „Estonia“ pirmininkas L. Puura, „Kauge Kodu“ red. A. Vaga, to laikraščio leidėjas L. Laurson, kuris perskaitė Lietuvių Klubu ir „A. L. Balso“ vadovybės įteiktus pasveikinimus ispanų kalba, šiu iškilnių proga.

Asmeniškai susirinkusius sveikino Estijos konsulas Ferdinand Sankas, atvykęs iš Brazilijos, S. Paulo, kuris čia susipažino su darniu Baltijos tautų bendradarbiavimu.
Koncertinėje daly jauna estų smuikininkė P. Vilms išspildė Bethoveno romansą, lydint pianu profesorė Luidia Laks.
Nepaprasto džiaugsmo sudarė stipraus „Estonia“ choro pasirodymas „scenoje, kuriam vadovauja maestro V. Radamus. Jį sudaro didžiulio intelektualai, gražių balsų valdovai. Visos choristės buvo pasipuosičius tautiniai estų rūbais, atstovaudamos visas Estijos apskritys. Kaip kvartetas, taip choras sulaukė griausmingų publikos plojimų.
Programos pildytojai gavo daug gėlių. Pagiedota Argentinos ir Estijos Himnai.
Minėjimo programai pasibaigus, svečiai pirko ir pnenumeravo savo vienintelį laikraštį „Kauge Kodu“, vaisingoji, tarėsi ir linksmioji.
Baltiečių orkestras „nesnaudė“. Scenoje matėsi bent 6 muzikai. Mūsų akordeonistas Liudas Jakavičius ir saksofonistas Vytautas Balčičius tikrai populiarūs Baltijos tautų kultūrinį parengimų muzikai. N. G.

Menas-Tautos Gaivintojas

Paikalbėjimas su Lietuvos Dailės Veteranu, prof. Adomu Varnu, Rugsėjo gale išvykusiu į USA, apie lietuvių dailės laimėjimus tremties metais.
(Pabaiga)
Prof. A. Varnas pastebėjo, kad liaudies meno gaminiai tremties metais buvę veiksminga lietuviškos propagandos priemonė. Pavyzdžiui, mūsų meistrų darbų šiandien esą galima užtikti pas daugelį įžymių svetimų kraštų žmonių: Lietuviškas kilimas esąs Britanijos karališkuose Buckinghamo rūmuose; įvairių mūsų liaudies meno darbų esą pas gen. Clay, gen. Morgana, kardinolą Spellmaną ir kitus. Liaudies meno darbai esant labai gražios ir prasmingos dovanėlės.

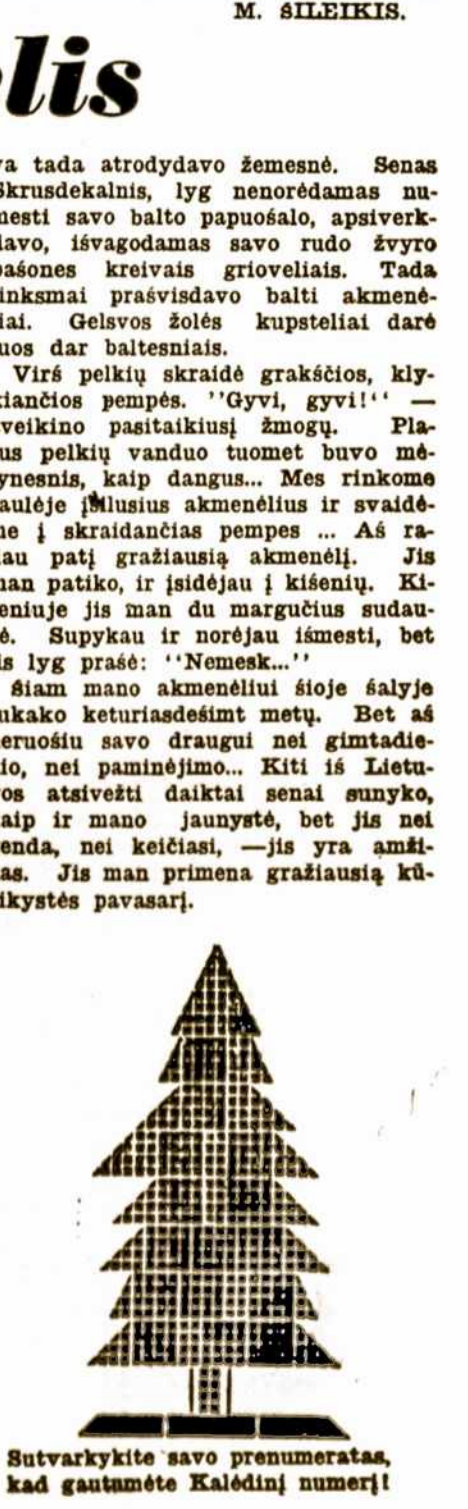
„Tuo pačiu ryžtu tęsti savo kūrybinę misiją toliau, kurti visokeriopas dailės vertybes ir per jas visame pasaulyje garsinti pavergtus Lietuvos vardą! Kiekvienas mūsų dailės kūriny ir kiekvienas mūsų liaudies meno darbelis tegu primena visiems, kad mūsų Tėvynėi Lietuvai be jokios kaltės padaryta kruvina skriauda — išplėsta jos laisvė ir nepriklausomybė, kad raudonieji okupantai dar vis tobeigriau mūsų grafiškai žydėjusį kraštą ir negirdėtą šiurumu naukina mūsų brolius bei Sesiari! Kiekvienas mūsų meno kūriny tegu būna Laisvės ir Tėsybės šauksmas! Pasaulio sąjūnė apie mūsų skriaudą, drauge ir reikalavimas tą skriaudą atitaistyti! — šiais ryžtingais žodžiais baigė pokalbį prof. Adomas Varnas.

Lietuvio Ilgesys

Tai buvo 1945 m., pavasaris Europos griuvėsiuose.
Tą pavasarį mes buvome apiplėšti, pallee ir alkani. Tą pavasarį užgeso nacių krematorių krosnyos, o vergovokiečių vartai atsidarė į laisvę.
Kuklus buvo mūsų kraitis: is vergovės į stovyklas atsisėmėme dryžuotus kalnino rūbus, (kurie buvo padengti sudegintų brolių pelenais), džiova ir nepasotinamą alkį — prie viralo ir laisvės...
Slinko dienos, ilgos ir neramios. Mes visi, nuo žinduko iki lazdos amžiaus, stebėtiniu tikslumu susigaudėme dviejuose pasaulio žemėlapiuose: a) pirmasis mums bylojo apie Tėvynės kancijos kėlą per Vilnių, Minską į Sibiro vergovietes... o b) antrasis — darba ir nuosavą viralą anapus Atlanto.
Rinkomės antrojį, — nes buvome alkani ir norėjome gyventi.
Nūdien, daugis is mūsų išlipome skirtinguose pasaulio uostuose. Bet, žinia, su viena ir ta pačia nuostaba: — Kiek pontų... kokie jie visi gražūs...
Taip! Su tokia nuostaba prakalbėjo Jono Bilūno Juozapata (Liūdnoje Pasakoje) 1963 m., nesurasdama savo Petruko.
Ir, deja, liūdno sutapimu, po veiki 80 metų, tuos pačius žodžius kartojame mes, (nesurasdami laisvojo kelio Tėvynėn) beieškant sveičios šeimėje svetimų trupinių savo gyvastį palaikyti.
Prieš 48 metus mirė poetas Pr. Vaisėtis, kuris labai tikaliai ilgėjosi: — tėviške! koks mielas kraštas, Kurio taip netekau ūmat, Tu neteisėks nė vienas raštas, Tai pasakys vienai jaunam.
Taip! Nūdien, nesoti (nors ir balta) svetima duona.
Broiau, plačiame pasaulyje! Kur tu bebūtom — ar Anglijos runkelių laukuose, Brazilijos, Argentinose,

Akmėnėlis

Baltas, pailgas, apvalinias karvelio kiaušinio didumo akmėnėlis. Jis neturi brangaus akmens nei vertės, nei vardo, — yra toks kaip visi kalakmeniai. Aš jį laikiau kartais dėžutėje su senų auksinių daigtų rinkiniu, kartais ant rasomojo stalo popierius prisigėliu, kad atrodytu, jog jis namuose reikalingas. Saugoju, kad kas nepamanytu, jog tai paprastas akmuo ir neįsmėstų.
Šis akmėnėlis man yra brangus dėl to, kad prieš keturiasdešimt metų atsivežiau jį į Ameriką. Jis man pirmene jaunystę, linksmą, žavingą Lietuvos pavasarį... Mintimis aš tada grįžtu į tą vietą, kur šis akmėnėlis radau. Jis man gražina svajones, patyrčius išpūdžius, ypač tą linksmą Velykų popietę, kai margučiais džiaugėmes... Man rodos, kad aš vis tebeu jaunas, toks pat linksmas ir laimingas... Jis man primena tėviškes kvepiančias pievas ir miškus.
Kiekvieną pavasarį, kai laikai pradeda džiūti ir žolė kalasi iš žemės, mano akmėnėlis suvinta nauja šviesa, — jis darosi baltesnis negu kiti akmėnėliai. Tuomet man darosi neramu, kažko trūksta, širdis kažko ligisi. Tiesa, Amerikoje mačiau daug gražių akmėnėlių ešerų pakraščiuose; auksu sidabru žibančių įvairiaspalvių akmėnėlių buvo kalny papėdėse, bet gražesnio ir artimesnio negu šitas — nemaciau.
Kai šis akmėnėlis radau, nuo to laiko nemaciau nei vieno gražesnio pavasario. Rodos, niekad nepitė toks švelnus, lengvas pietų vėjelis, kaip tų Velykų popietę tėviškes laukuose. Mes tada buvome laimingi vaikai.
Binkome akmėnėlius Skrusdėkainio kalvoje, šį kalva žemos metu atrodavo kaip baltas skrusdėlynas. Visą žiemą per langą jį matydavom. Nuo jo viršūnės sniegą rūpestingai nupūsdavo, tuomet balti akmėnėliai stipriai prisidavo prie žemės. Pavasarį betripstas sniegas pagausindavo vandenį didelėje pelkėje. Net ta kal-

Sutvarkykite savo prenumeratas, kad gautumėte Kalėdinį numerį!

Kvietimas Repatrijuoti

Kai kiti tikrai piktnosiai — kam mums siūlo eiti į repatriacijos pareigūno kviečiamą susirinkimą, kuriame bus raginama mas, negrįžti, grįžti į namus, ar ir Petrukėnas tikrai sypsojomes.

Petrukėnas net prašitarė:
— Siūlau visiems ateiti; atrodo, galės rasti pokštų.
Ir susižvalgė akimis, mudu jutome pasitenkinimą.

Mudu sugalvojome repatriacijos pareigūnui užriesti porą klausimėlių ir suriesti jį į ožio raga.

Pokšto gandas apibėgo žmones. Ir susirinkimo valandai atėjus, į buvusį garažą, dabartinę kultūrinio pobūvy aš, emė rinktis žmones. Atrodė visai panašiai, kaip tai buvo ir per vieno veiksnio atsilankymą, kada mes buvome raginami rengtis kompaktinei emigracijai, nes tikrai tokiai esant neužmiršime savo tėvynės Lietuvos, neįstausime, nesukengūresime Australijos dykumose.

Žmonės rinkosi, pokšto gandas plito aš ir Petrukėnas buvome patenkinti.

Tuoju atėjo IRO oficerukas ir pristatė mums susirinkimo kvietėją, kuris aplankė savo piliečius dviejų sargų, amens gvardijos saugomas.

Auksiniai antpečiai, mundernikas. Tikras mūsų gery laikų policininkas. Tikras iš en face is profilio lietuvis is Muravos pienesingos apylinkes.

— Broliai lietuviai, — negaisdamas prabilo kvietėjas. — Jūs vargate ir skurdate tuose dvokiančiuose barakuose. Jūs neturite jokio sąlyčio su mumis. O mes neturime su jumis. Bet, štai, aš čia. Pakalbėkime. Padėstu jums namo grįžti. Gana jums darytis į visokias Australijas ir Kanadas. Dava, visi, tėvynėn! Jūs broliai ir sesės laukia jūsų su iškėstais glėbiais. Laukia jūsų jūsų namai ir kaimynai...

Jis kalbėjo taip minucijų desimti. Aš mačiau, kad ima Petrukėnas kaisiti. Jis pusę metų tupėjo tarybinėje kameroje su užkaltais laigais. Pažiūrėjau sonan — Varnagrienė kaisita: atsimeņa, kad jos vyras dingio prie Baikalo. O gi ir Barzdukas kumštį spaudžia. Senis prisimeņa sūnu, kuriam grobus palaido vienam mūsų tėvynės gajalyje. Taip sau, dėl to, kad įtariamas pasirodė.

Taip sakant, kiekvienas savo atsiminimuose pasiskendė; rausiasi ten skausmingai ir kencia.

— Lietuva, brangioli Lietuva, ji taip laukia jūsų! Maršukime namo! Raz, du, trys! — tėsė repatriacijos lakstingalė is Muravos.

Tirštėjo oras. Tvaikas, kaip priešaudrą.

Petrukėnas atsistojo ir pasakė —
— Leiskite man žodį.
— Repatriacijos lakstingala maloniai liuteletė gavta.

Ir sujudintas Petrukėnas drožė:
— Pranešėjau, kodėl neviska mums papasakoji. Kodėl nutylėj daug ką. O kaip ten su tom liemenėmis elektrinėmis, kurios inkstus atmuša, o ženklo jokio nepalieka? O kaip ten, sakau, su sedėjimu ant kėdės kojos, kada kūną perima nepakenciamas skausmas?

Sudrebėjo visas garažas nuo Petrukėno kalbos. Atrodė, net blankesni auksiniai antpečiai.

Gi va! kvietėjas sypsoi. Ir syp-

sosi ir žiūri į mus. Ir vis platya jo sypseną. Susitrome mes prieš tą nelauktą sypseną.

Sypsoi plačiasnukis ir žiūri į mus.

— Broliai lietuviai, — prašeko jis ramiai ir maloniai. — Nekelkite be-reikalingų provokacijų tokiems nerim-tais klausimais. Nediskredituokite patys savęs. Nedarykite is tarybi-nių tarydymo organų kažkokių, atsi-prašant durnelių. Tik pamanykite, kam reikalinga kokia ten elektriska liemenė, kuri atmuša inkstus. Kam sakau, toki reikalinga, kada yra krūvos labiau praktiskų priemonių. Kad ir toks paprastas dalykas. Tik pamėginkite. Reikia pridengti pil-vą šlapia maišu ir per tą maišą sušer-ti guminiu bananu. Baitystiesi, kaip kirminas. O maišą nuimi, ir mažiau-sio ženklieli. Oda švelnautė, kaip nau-jagimio. Ir juokdarys gi esi, drauge, susigalvojai klausiti apie elektrinę liemenę, o šlapia maišą nesugalvojai. Ir vel gi — sedėti ant apverstos kė-dės kojos! Nesąmonė! Taip ir mi-nutės neisėdėsi. Sužalojimas nepa-dės tarydum. Broliai lietuviai, rei-kia sodinti ant sviedinio. Ne ant apverstos kėdės kojos, bet vidutiniš-ko kalibro sviedinio ir taip palaikyti porą valandų, kad kojos žemės ne-siektų. Ir tada būkite tikri, kad kiekvienas papasakos ir viską, ką vaikystėje sapnavo. Broliai lietuviai, būkite tikri, užmirškite apie elektri-nes liemenes ir apverstas kėdes. Ne-ra to laisvoje tėvynėje. Ir nereikia to. Paprastume yra daugiau genia-lumo...

Čia žmonės emė keltis is vietų ir eiti is garažo lauk. IRO oficerukas dar kažką sūkavo, mojo ranka, kvies-damas likti, bet kur tau, jau niekas nekreipė dėmesio į tą smulkmeną. Ir taip išsiskirstėme, nelaukdami pokštų...

— Jurgis Gliuda.

Sis Tas...

„Kodėl Vokiečių Rytų „Respubli-kos“ lošime Stalinas patėjo is piko (Paskirtas prezidentu komunistas Piek — skaityk — Pik).
„Todėl, kad neturi čirvo (širdies).“

Seštadienį — gruodžio trečia, Kas tur drauge, kas tur pačia, Kas mokyklos suolą lankęs, Į Lietuvos Klūbą renkas.

Mat šią subatą moksleiviai, Ir čia gimę ir atstai, Ruošia vakarą su sokiais, Valsu, polka ir kitokiais.

P. P. Černių namo įkurtuvės (Klm. 29) ir jų dukters Elenutės 7 m. amžiaus sukaktuvių vaišių dalyviai 20. XI. 49. (Foto Karolio Dobkevičiaus).

Būkim Sveiki

MAISTO KOKYBĖ IR JO RŪŠYS DAUG REIKIA SVEIKATOS PALAIKIME

Prieš daugelį metų buvo pastebėta, kad maistas susidedantis iš grynų riebalų, baltymų angliavandenių ir mineralinių druskų nėra pakankamas gyvybės palaikymui.

Pirmasis, kuris tai viešai paskelbė, buvo Sir F. G. Hophes iš Cambridge Universiteto. Jis tas medžiagas pavadino priediniais maisto medžiagomis arba faktoriais. Jų sudėtis buvo nežinoma. Vėliau buvo manyta, kad tos medžiagos priklauso baltyminėms medžiagoms. Is to kilo ir jų pavadinimas vitaminės (vit-ali elements and amines).

Tyrinėjant toliau buvo įsitikinta, kad tai nėra baltyminės medžiagos, tačiau pavadinimas, atmetus galūnę „e“ liko ir nuo to laiko gyvybei reikalingos medžiagos vadinamos „vitamin“.

Vitaminai yra skirstomi į dvi pagrindines grupes, o vadinami pagal abėcėles raides A, B, C, D ir tt. Vieni vitaminai, kaip A, D, E, tirpsta riebaluose, kiti vitaminai, kaip B, C tirpsta vandenyje. Nuo to pareina kur tie vitaminai yra randami.

Vitaminas A randamas žuvies taukuose, pieno produktuose ir kai kuriuose daržovėse. Daržovės turi ir ne patį vitaminą A, bet geltoną pigmentą, vadinamą carotina, kuris patekęs į organizmą kepenyse yra paverčiamas į vitaminą A.

Todėl carotinas randamas daržovėse vadinamos dar parvitaminas A. Daržovės turinčios carotiną yra geltonosios ir žaliosios daržovės, kaip morkos, žirnai, pupos, kukurūzai.

Žaliosios ir geltonosios dalys daržovių kaip tik turi tą provitaminą, o kitos daržovių dalys turi mažiau.

I piens carotinas patenka su žolemis ar daržovėmis, kurias karvės suėda. Po suviršinimo carotinas paverčiamas į vitaminą A ir patenka į pieną.

Vitaminas A yra bespalvis todėl pieno spalva nieko nepažymi apie vitaminų turėti pieną. Šviesus pienas gali turėti daugiau vitamino A, negu tamsesnis arba geltonesnis pienas.

Vitaminas A žuvies taukuose atsiranda irgi iš augalų. Mažiosios žuvytės maitinasi jūrų augalais, kuriomis maitinasi didesnės žuvys. Šios didesnės žuvys paverčia augalų carotiną į vitaminą A, kuris dažniausia yra sukraunamas į kepenis.

Tuo būdu vitaminas A randamas žuvies taukuose (cod liver oil), svieste, piene, grietinėj, kiaušinio trynyje

S. L. ARG. ŽINIOS

SAUKIAMAS VISUOTINAS S. L. A. NARIŲ SUSIRINKIMAS

Visuotinis Susivienijimo Lietuvių Argentinoje narių susirinkimas įvyks seštadienį, gruodžio 10 d., 1949, 16 val., Susivienijimo nuosavybėje, Av. Gral. José de San Martín 5215, Lanús Oeste, 4 de Junio.

Visi Susivienijimo Liet. Arg. nariai prašomi būtinai dalyvauti punktučiai, nes bus renkama S. L. Arg. Centro Valdyba 1950—1951 metams. Genrikas Šimkūnas, S. L. Arg. C. V. Pirmininkas

SUSIVENIJIMO PARENGIMAI GRUODŽIO MENESĮ

SEKMADIENĮ, GRUODŽIO 4, 1949 didelis šokių popietis Susivienijimo nuosavybėje, Av. Gral. José de San Martín 5215, Lanús Oeste, 4 de Junio. Pradžią 16 val.

SEKMADIENĮ, GRUODŽIO 11, 1949 bendri asado pietūs Susivienijimo nuosavybėje. Pietūs 12 val. Įžangas pietums malonėkite gauti iš anksto. Piktikan galima jėti be rezervavimo. Visus kviečia dalyvauti.

SEKMADIENĮ, GRUODŽIO 18, 1949, Susivienijimo piknikas Quilmes parke „El Faro“ (buv. Hispano-Argentino). Visi skirčiai vyksta organizuotai nuo pat ryto.

SUSIVENIJIMO ARTISTAI BERRISSE

S. L. Arg. artistai 26. XI. 49 nuvyko Berrisan ir vargdienėčių salėje suvaidino Jono Skinkio komedią „Nesusipratimas“. Arg. liet. scenos veteranui Vincui Sajauskui režisuojant ir jam pačiam vaidinant, kitas roles puikiai atliko Genovaitė Pilykaitė, Adelė Barauskienė, chorvedis St. Majauskas ir komikas Otonas Tepferis.

Antonijai Sereikaitei Tepferienei vadovaujant, sportinius numerius scenoje atliko O. Želžytė, P. Raubaite, J. Navikaitė ir M. Lapurkaitė.

Kamblys.

LIETUVIŠKA STIKLO IŠDIRBINIŲ PARDUOTUVĖ

Gaminama ir parduodama gražiausio stiliaus stiklai. Restoranams, viešbučiams, klubams, kavinėms, šeimos pilnus junginius ir atskiroms dalims. Išnuomuojam piknikams ir didžiuliams pokiliams.

SAVININKAI:
P. VIDŪNAS, Dr. A. MASIULIS ir VL. PALAČIONIS

Gatvė Zavaleta 551, T. E. 61-8765 ir Dr. Juan Madera 1694, T. E. 61-8690. BUENOS AIRES

Sportas

PERBITVARKĖ GRANDIEČIAI

Spalių 30 d., 1949, „Grandies“ sportininkai turėjo savo susirinkimą, kurio metu buvo išrinkta nauja klūbo valdyba. Pirmininku išrinktas Eugenijus Čepelvičius, sekretorium — Algirdas Kaibutas ir kasininku — Zigmantas Janušis.

— Sovietai perdavė Argentinos pasiuntiniui Maskvoje „Copa Argentina“, kuri buvo Argentinos valdžios paskirta už šaudymo sportą. Ši taurė prieš pat karą buvo laimėta Estijos šaulių ir laike karo dingio. Tik dabar, po 10 metų Taurė vėl grįžo pas josios įteigėjus.

— Pasaulio futbolo pirmenybėms žaidė Prancūzija su Jugoslavija. Rungtynės įvyko Paryžiuje ir baigėsi lygiomis 1—1.

— TARVALSTYBINĖSE futbolo rungtynėse Belgijos vienuolikė įveikė šveicariją 3—0.

— JAV mėgėjų teniso meistris R. Gonzalez įveikė savo tautietį J. Kramer 9/7 1/6 ir 6/4, kuris yra laikomas geriausiu pasaulyje profesionalu tenisinku.

— GRANDIEČIAI 20. XI. 49 lankėsi Berrise ir ten žaidė prieš Estrella, kurios sąstare yra trys Argentinų gimę lietuviai. Dėl kelių priežasčių grandiečiai apturėjo pirmą tokį didelį pralaimėjimą Argentinoje: Gavo dukart tiek, negu davė.

ARGENTINOS AUTOMOBILISTŲ LAIMEJIMAS

Argentinos Automobilistų Klūbas organizavo lenktynes. 11.035 kilometrų „padengė“ pirmuoju Juan Gálvez, „padarydamas“ po 105,497 km. kas valanda. Jis laimėjo \$ 120.000, iš \$ 350.000, lenktynių organizatorių paskirtų premjoms.

Antras, Juan M. Fangio, ne pilnas dvi valandas atsilikęs, gavo \$ 66.900, o trečiasis, Oscar A. Gálvez gavo \$ 40.100. Kita sumos dalis teko aštuoniolikai pirmųjų ir \$ 23.000 tapo išdalyta desimties pirmųjų palydovams.

Argentinos automobilizmo 1949 metų nugalėtoju liko Juan Gálvez. Pirmieji — Chevroletai ir Fordai.

MAESTRO MARKAS LUCKIS, iškovojęs vieną iš pirmųjų vietų pasauliniai pagarsėjusių šachmatų meistrėjų pirmenybėse, lapkr. mėn. pasibaigusiose Buenos Aires mieste.

PALTAI ir KOSTIUMAI VYRAMS

VYRŲ RŪBŲ SIUVYKLĄ A. V. RIMSA (Auksio medaliai Londono-Paryžiaus)

Priimam užsakymus pastuovimo vietoje ir turinti medžiagas kilijentai gali pakviest prisimieravimui į namus.

ANCHORENA 1705 — OLIVOS - LA LUCILA (Altura Avenida Maipú 3700)

Casa Musketas

Savininkas Adolfas Musketas. Sanabria 2790/92, Buenos Aires. Telefonas: 50-5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmos.

Calidad superior

CINZANO

VERMOUTH

A. P. E.

TEISINIS IR NOTARIALINIS BIURAS

Padeda išgauti šios šalies pilietybę ir pasus „No Argentino“. Cedulus ir apsigyvenimo teisė. Bylų vedimas, metrikai, vertimai, darbo nelaimės, giminių atskivietimas. Patarimai kasdien:

NUO 10—13,30 IR NUO 15—19 VAL.

25 DE MAYO 140, PISO 2, OFIC. E.C.

Poliklinika «Internacional»

Vadovaujama Medicinos Gydytojų:
DR. O. BRIZZIO ir DR. G. R. CUTILLO

Slapumo — Veneros — Odos ir Sifilio — Lytinių Iškrūpimų — Širdies — Pilvelio — Nevirškinimo — Plaučių — Hemoroidės gydymas. — Diatermija — Trumposios Bangos — Elektriniai Masažai —

Ultra Violetiniai Spinduliai — Oxigenoterapija.

PRIMA LIGONIUS NUO 9 IKI 12 IR NUO 15 IKI 20 VALANDAI

SESTADIENIAIS IR AVENTAMIS NUO 9 IKI 12 VAL.

TACUARI 1583 (Plaza Constitución) BUENAS AIRES

Daugiausia ir tiksliausių žinių apie Lietuvį gyvenimą Kanadoje duoda vienintelis lietuvių laikraštis Kanadoje

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

kuri taipgi daug rašo apie Lietuvą, iš kurios gauna teisingų žinių. Patys ją skaitykite ir patarkite skaityti savo pažystamiems. Laikraštis išėina kas savaitę 8 pusl., didelio formato, iliustruotas.

METINĖ PRENUMERATA 3 DOLERIAI IR 50 CENT.

Pinigūs galima stūsti grynais arba išperkant pašte ar banke 3 su puse dolerių čekį.

Adresas: „Nepriklausoma Lietuva“. 3 Fourth Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que, Canada.

